

Бекітемін

Мектеп – интернат директорының м.у.а

М.Абдиев

*Түркістан облысының білім басқармасының
«Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп – интернат» КММ*

2023-2024 оқу жылында жүргізетін психологиялық қызметтің жылдық жұмыс жоспары

Педагог – психолог: Керимкулова Э.Б.

2023 – 2024 оқу жылы

2023-2024 оқу жылында жүргізетін психологиялық қызметтің жылдық жұмыс жоспары

«Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту»

Бұйрық №377 25.08.2022ж, Бұйрық №68 17.03.2023ж

Психологиялық қызметтің мақсаты:

Орта білім беру ұйымдарында білім алушы, педагог қызметкерлер, ата – ана арасында психологиялық мәдениетті қалыптастыру, білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік-психологиялық жағдай жасау және білім беру үдерісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету.

Психологиялық қызметтің міндеттері:

1. Білім алушыларды психологиялық – педагогикалық зерделеу негізінде әрбір жеке тәсілді қамтамасыз ету;
2. Білім алушылардың бейімделуі, дамуы мен әлеуметтенуі мақсатында кешенді психологиялық диагностикалау;
3. Білім алушының тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін – өзі тәрбиелеу мен өзін – өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
4. Білім беру үдерісі субъектілерінің психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін көтеру.

Қызмет аясында негізгі атқаратын бағыттар:

1. Психодиагностика
2. Психологиялық ағарту (профилактика)
3. Психотүзету (коррекция)
4. Психологиялық кеңес
5. Әлеуметтік – диспечерлік

Жоспар бір жылдық үлгіде түзілді. Түзілген жылдық жоспарда төмендегілер қарастырылды:

- Педагог-психологтің жыл бойына атқаратын қызметі;
- Мектептегі орта буын оқушыларының адаптациясы;
- Жоғарғы сынып оқушыларымен атқаратын психологиялық қызмет;
- Мектеп оқушыларының психологиялық диагностикасы;
- Оқушылардың жекелеген қасиеттерін зерттеу;
- Алдын-алу жұмыстары;
- Ата-аналарға кеңес беру;
- Педагогикалық ұжымның жекелеген, топтық ағарту және кеңес беру;

№ р/с	Іс-шаралар	Жұмыстың бағыттары	Нысананалы топ	Орындау мерзімі	Орындалу нысаны	Жауаптылар	Орындалуы туралы белгі
1	<i>Жеткіншектердің ақыл-ойы мен интеллектуалдық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1.Бейімделуді анықтау. 2.Оқушының темперамент типін анықтау- Айзенк тесті. 3. Сандық субтест (математикалық қабілеттілік деңгейін анықтау) 4. Көрнекі-бейнелік тест	Диагностика	7-8 сынып 7-11 сынып 9 сынып 9 сынып	Қыркүйек Қазан Қараша	I – жарты жылдық	Педагог – психолог	
2	<i>Білім алушылардың тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1.Оқушылардың қарым-қатынасын анықтау, социометрия әдісі; 2.Вильямстың «Шығармашылық ойлау» тесті 1. Зейін деңгейін анықтау: «1,2,3 сандар қатары» 2. Ақыл – ойды анықтайтын, логикалық әдістер: «Сөредегі кітаптар»	Диагностика	7 – 8 сынып	Қазан Қараша - наурыз Желтоқсан-наурыз Қаңтар Ақпан-сәуір	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	
3	<i>Жасөспірімдердің эмоционалдық-еріктік аймағын және тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1. Ашуланшақтық деңгейін анықтау (Л.Вассерман) 2.«Аяқталмаған сөйлем» әдісі; 3. Тұлғалық сауалнама (СБЗ) 4.«Тұлғалық психологиялық күйін анықтау» Г.Айзенк сұрақнамасы; 5.Кактус әдісі	Диагностика	9 – 11 сынып 7-10 сыныптар 7-9 сыныптар	Қыркүйек Қазан Қараша - наурыз Қаңтар Ақпан - мамыр	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	

4	<i>Жасөспірімдердің кәсіби бағдарлануын диагностикалау:</i> 1. Е.А.Климов «Дифференциалды-диагностикалық сауалнамасы» әдістемесі 2.Дж. Холландтың «Тұлға типтерін анықтау»;	Диагностика	7 – 11 сынып	Желтоқсан Қаңтар	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	
	3.Оқушылардың мамандық таңдауға дайындығын анықтау сауалнамасы	Диагностика	9-11 сыныптар	Қазан	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	
5	<i>Педагогтардың кәсіби-тұлғалық ерекшеліктерін диагностикалау:</i> 1. Тест «Сіздің қарым-қатынас стиліңіз»	Диагностика	Педагогтар, тәрбиешілер	Қараша	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	
6	<i>Ата-аналармен психодиагностикалық жұмыс:</i> 1. «Сіз қандай ата-анасыз?» сауалнама /7-8 сынып/; 2.«Отбасы жағдайына деген көзқарасын анықтау» сауалнама /9-10 сынып/; 3.«Оқушының мамандық таңдауында ата-анасының маңызы» сауалнама	Диагностика	Ата – аналар	Қыркүйек Қажетіне қарай Желтоқсан	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	
1	<i>Жеткіншектердің тұлғалық және психологиялық ерекшеліктерін дамыту мен түзету:</i> Логикалық жаттығулар жиынтығы; «Есті дамытуға арналған ойындар» тренинг; Рөлдік және іскерлік ойындар, сергіту сәттері, тренингтік жаттығулар;	Түзету-дамыту жұмысы	7 – 8 сынып	Қыркүйек Қазан Қараша Жеке	I – жарты жылдық	Педагог - психолог	

	«Арт-терапия» Сурет-жобалау әдістері (тестер, топтық суреттер және т.б.) және олардың талдануы. Л.Лебедеваның арт терапия әдістемесі, «Құм терапиясы» сыныптың ұйымшылдығын бейнелеу; «Маска терапия» оқушының көңіл- күйін қалыпқа келтіру; «Адал және сатылмайтын еңбек» тақырыбында арт терапия			оқушыға және топтық жұмыста сұраныс немесе диагностика нәтижесіне байланысты қажетіне қарай			
2	<i>Психологиялық түзету және дамыту жұмысы:</i> Дөңгелек үстел «Менің отбасым - құндылығым»; Балаларда өзіне сенімділік және сенім сезімін қалыптастыруға бағытталған жаттығулар Жоғары сынып оқушыларына арналған тренинг сабақтар: 1. «ҰБТ дегеніміз не және оның мен үшін маңыздылығы қандай?»; 2. «Емтихан кезінде стресстен қалай арыламыз?»; 3. «Емтихан кезінде стресстен қалай арыламыз?»; 4. «Жүйке жүйесіне түсетін күштен психологиялық арылу әдісі»; 5.«Емтихандағы өз-өзіне сенімділік».	Түзету- дамыту жұмысы	11 сынып	Ақпан Ақпан Наурыз Сәуір Мамыр	II – жарты жылдық	Педагог - психолог	
1	<i>Жеткіншектермен жүргізілетін психологиялық алдын-алу және психологиялық ағарту жұмыстары:</i>	Профилактик а және психологиял	7 – 8 сынып		I – жарты жылдық, II – жарты	Педагог - психолог	

	Жеткіншектердің мінез-құлқын қоршаған ортаға бейімдеуге арналған тренинг сабақтар (дамыту сабақтары): • «Сезім әлемі»; • «Дос іздеп жүрмін»; • «Біз және біздің сынып»; • «Өмірінді, өзінді бағала!»; «Өзінді таны» дөңгелек үстелі	ық ағарту		Қазан Қараша Желтоқсан Ақпан	жылдық,		
2	<i>Қорытынды аттестаттауға және емтиханға дайындық бойынша психологиялық алдын алу мен ағарту:</i> Тренинг «ҰБТ-ға білім алушыларды психологиялық тұрғыда дайындау»;	Профилактик а және психологиял ық ағарту	9 - 11 сынып	Кезең бойынша	Жылдық	Педагог - психолог	
3	<i>Жасөспірімдермен психологиялық алдын алу мен ағарту:</i> 1.Эссе «Менің отбасым!», «Менің ең жақын досым!», «Менің арным!»; 2.Семинар-тренинг «Мен өмірді таңдаймын»; 3.Сұхбаттасу «Күйзеліс және оны алдын алу жолдары»; 4.Дөңгелек үстел «Менің болашақ мамандығым»; 5.Тренинг «Мамандық өмір таңдауы»;	Профилактик а және психологиял ық ағарту	7 – 11 сынып	Қараша Қажетіне қарай Желтоқсан Қаңтар	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	
4	<i>Кәсіби бағдарлау мәселесі бойынша психологиялық алдын-алу және ағарту:</i> Маман иелерімен кездесу өткізу	Профилактик а және психологиял ық ағарту		Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
5	<i>Педагогтармен жүргізілетін психологиялық ағарту және алдын-алу жұмыстары:</i> «Жеткіншік кезеңінің психологиялық	Профилактик а және психологиял ық ағарту	Педагогтар	Қажетіне қарай	Жылдық	Педагог - психолог	

	ерекшеліктері» сұхбат						
1	Консультациялық жұмыс: Жеткіншектерге психологиялық кеңес беру; «Оқудағы 10 алтын ереже» жадынама Есте сақтау қабілеттін арттыратын тағамдар тізімі	Кеңес беру	7 – 8 сынып	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
2	Қорытынды аттестаттауға және емтиханға дайындық бойынша психологиялық кеңес жүргізу: ҰБТ-ға дайындық бойынша психологиялық кеңес; Мектеп бітірушілерге емтихан тапсыруға дайындық бойынша ақыл-кеңес; -емтихан қарсаңында; - ҰБТ-ға қатысу; - тестке қатысты кеңес; - емтиханға дайындықты дұрыс ұйымдастыру туралы психологиялық кеңес; - тестті сәтті орындау үшін қажет жадынама	Кеңес беру	9 – 11 сынып	Қажетіне қарай Мамыр Маусым	I – жарты жылдық, II – жарты жылдық, жылдық	Педагог - психолог	
3	Кәсіби бағдарлау мәселесі бойынша психологиялық кеңес жүргізу: Кеңестер: 1.«Мамандық таңдаудағы негізгі мотивтер» 2.«Мамандық таңдауда қателеспей жолдары» 3.«Мамандық таңдау бойынша ата-аналарға арналған жаднама»;	Кеңес беру	7 – 11 сынып	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	
4	Педагогтармен жүргізілетін психологиялық кеңес беру	Кеңес беру	Педагогтар, тәрбиешілер	Қараша	Жылдық	Педагог - психолог	

	<i>жұмыстары:</i> Психологиялық кеңес: - Адам қалай өзіне сенімді бола алады?; - Депрессиядан қалай арылуға болады?; - Жоғары сынып оқушыларын ҰБТ алдында дайындау жөнінде ұстаздарға ұсынылатын кеңестер; - Күйзеліс кезіндегі психологиялық көмек.			Желтоқсан			
				Қажетіне қарай			
5	<i>Консультациялық жұмыс:</i> Қолайлы отбасылық атмосфера құру үшін, психологиялық кеңес: - «Балаларды қайырымды етіп тәрбиелеу үшін?»; - «Баланы есірткіден қалай қорғауға болады?»; - «Баланы шылым шегуден қалай қорғауға болады?»; - «Жасөспірімдер жайында ата-аналар не білу керек?» 12-17 жас аралығында бала тәрбиелеп отырған ата-аналарға кеңес; Жадынама: «Креативті бала», «Белсенділігі шамадан тыс бала» «Аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу» тақырыбында ата-аналардың жасөспірімдердің өтпелі кезеңіндегі қиындықтардың алдын-алу жұмыстарымен таныстыру. «Жасөспірімдердің психологиялық дамуындағы қиындықтарға көңіл бөлу» психологиялық кеңес	Кеңес беру	Ата - аналар	Үнемі	Жылдық	Педагог - психолог	

	Ата-аналарға кеңес: - «Баланы қалай тәрбиелеу керек?»; Ата-аналарға арналған ҰБТ-ға дайындық жөніндегі ұсыныстар беру: - «ҰБТ қарсаңында ата-аналар балаларына қалай қолдау көрсетуі тиіс?»; - «Ата-аналарға ҰБТ-ға дайындық жөніндегі ұсыныстар»						
--	--	--	--	--	--	--	--

Ү. Ұйымдастыру жұмысы

<i>Атқарылатын іс-шаралар</i>	<i>Жауапты маман</i>	<i>Орындалу мерзімі</i>	<i>Ескерту</i>
Психологиялық семинар, кеңес беруге дайындық	Педагог-психолог Э.Керимкулова	Бір жыл ішінде	
Білім алушыға коррекциялық бағдарламаны құрастыру және түзеу			
Мәжіліс, жиналыс, педкеңеске қатысу			
Өңдеу, талдау, әрекет нәтижесін жинақтау, алынған мәліметті түсіндіру			
Психологиялық қызмет жоспарымен жұмыс жүргізу			
Психологиялық білімнің өсу деңгейі: - Ашық сабақ беру, қатысу; - Психологиялы семинар өткізу, қатысу; - Тәжірибе алмасу; - Біліктілікті арттыру; - Интернет олимпиадаға қатысу; - Мақала жариялау; -			
Облыстың әдістемелік психолог бірлестік қоғамымен байланыста болу, жиналыс, ғылыми-тәжірибелік конференцияда, түрлі дәрежедегі байқауға қатысу;			

ҮІ. Әлеуметтік-диспечерлік

Толық отбасымен жұмыс	Мәлімет жинау, бөлімге бөліп қарау	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Қыркүйек	
Толық емес отбасымен жұмыс	Сынып жетекшілерден тізімдемесін алу, жекеленген жұмыс жүргізу (псих-қ тұрғыда көмек)	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Қазан, қаңтар	
Көпбалалы отбасымен жұмыс	Мәлімет жинақтау, анықтау	Педагог-психолог, сынып жетекші, тәрбиеші	Жыл бойы	
Әскери комиссириатқа баратын оқушылардың мінездемесін дайындау.	Арнайы жасақталған тест	Педагог-психолог	Қаңтар, ақпан айы	
«Тау самалы» және басқада сауықтыру орталықтарына баратын оқушыларға мінездеме жазу.	Жекеленген зерттеулер жүргізу, педагогикалық-психологиялық мінездеме беру	Педагог-психолог	Сұраныс бойынша	
Мектепке қабылданған оқушылардың мінездемесі мен картасын түзу.	Психологиялық карталарды(келген оқушылар) сараптау, жеке қасиеттеріне зерттеу жүргізу	Педагог-психолог, сынып жетекші, дәрігер	Қыркүйек, қазан	

VII. Психологиялық қызметтің жартыжылдық және жылдық қызметі туралы талдамалық есептер

Педагог – психолог:

Э.Керимкулова

**Түркістан облысының білім басқармасының басқармасының Төлеби ауданының
мамандандырылған мектеп – интернаты педагог – психологтың 2023 - 2024 оқу жылында
атқарған жұмыстарының жарты жылдық есебі**

Психологиялық қызметтің мақсаты:

- Білім беру ұйымдарында білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік - психологиялық жағдай жасау және білім беру үрдісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету;
- Оқушылар арасында буллинг, кибербуллинг, психикалық денсаулыққа, репродуктивті денсаулыққа дер кезінде көмек көрсету;
- Оқушылардың өзін тануына, айқындауына және дамытуына мүмкіндік беру, бала дамуындағы табиғи механизмдерді сақтау;
- Педагогтардың, ата - аналардың қарым-қатынас жасау біліктілігін, психологиялық – педагогикалық жағымды дағдыларын жетілдіру.

Психологиялық қызметтің негізгі міндеттері:

- Білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін - өзі тәрбиелеу және өзін - өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- Білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардыңтабысты әлеметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;
- Білім алушыларды психологиялық - педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға жеке тәсілді қамтамасыз ету;
- Психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- Білім алушылардың психикалық денсаулығын сақтау;
- Психологиялық проблемаларды шешуде және оқу - тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата - аналар мен педагогтерға консультациялық көмек көрсету; мәселелерді шешуде психологиялық көмек және қолдау көрсету;
- Білім беру үрдісі субъектілерінің психологиялық-педагогикалық құзіреттілігін көтеру. Ұстаздар мен ата - аналардың психологиялық құзіреттілігін арттыру;

Психодиагностика.

Оқыту мен тәрбиелеудегі себептерді, проблемаларды анықтау мақсатында тұлғаның қасиеттерін психологиялық - педагогикалық зерттеу.

Психопрофилактика.

Қоғамдық қауіпті құбылыстар мен аурулардың алдын алу шараларын жоспарлау, білім алушылардың әлеуметтік – психологиялық жат қылықтарының алдын алу.

Психологиялық кеңес беру.

Білім беру мен оқытуды дамытуға өтініш білдірген ересектер мен балаларға жағдайды шешуге көмек көрсету.

Психологиялық түзету.

Жеке тұлғаны қалыптастыру үдерісіне қиындықтар, мәселелер, белсенді әсер етушілермен жұмыс. Психикалық және тұлғалық дамуындағы ауытқуды болдырмау.

Психологиялық ағарту.

Психологиялық мәдениетті көтеру, психологиялық қызметке сұранысты қалыптастыру және проблемалар туралы ақпарат беру.

Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп-интернаты кешенінде оқытуда баланың психологиялық қызметіне тұлғалық өсуін қадағалау, олардың дұрыс білім алып бейімделуін қалыптастыру іс шаралары қолға алынған. Осы мәселелердің қиындық тудырмауының алдын алу үшін оқуға жаңадан келген балаларды және мектеп оқушыларын, педагогтар мен ата - аналарды мектеп заңдылықтарымен талаптарына дұрыс бейімдеу үшін төмендегі іс – шаралар атқарылды.

1. Психологиялық қызметтің психодиагностика бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Аталған бағыт бойынша қыркүйек айында оқушылардың тізімдері алынып, отбасындағы әлеуметтік ахуалы анықталып, тізімдері түзілді.

Барлық оқушылар саны: 220

Ұл – 94

Қыз - 126

Ауылдан келгендер – 101

Ұл – 50 , қызы - 51

Қаладан келгендер – 119

Ұл – 41 , қызы - 78

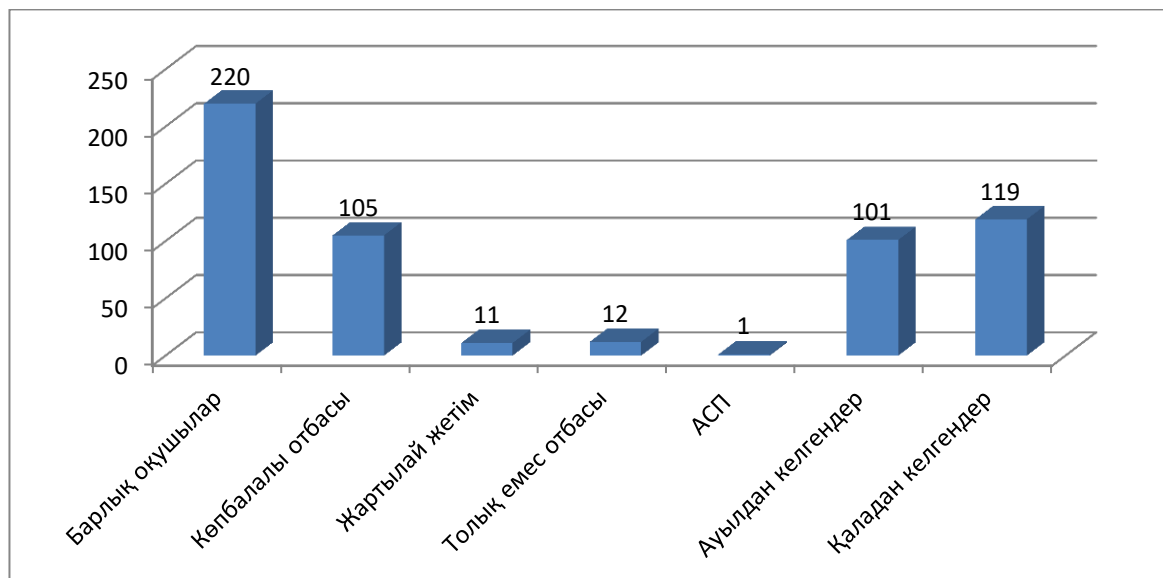
Көпбалалы отбасы – 105 - 47,7%

Жартылай жетімдер – 11 - 5%

Толық емес отбасы – 12 – 5,45%

М.б.о – 7 (1еуі оқушының өзі 86 Қалаубекова К.)

АСП - 1

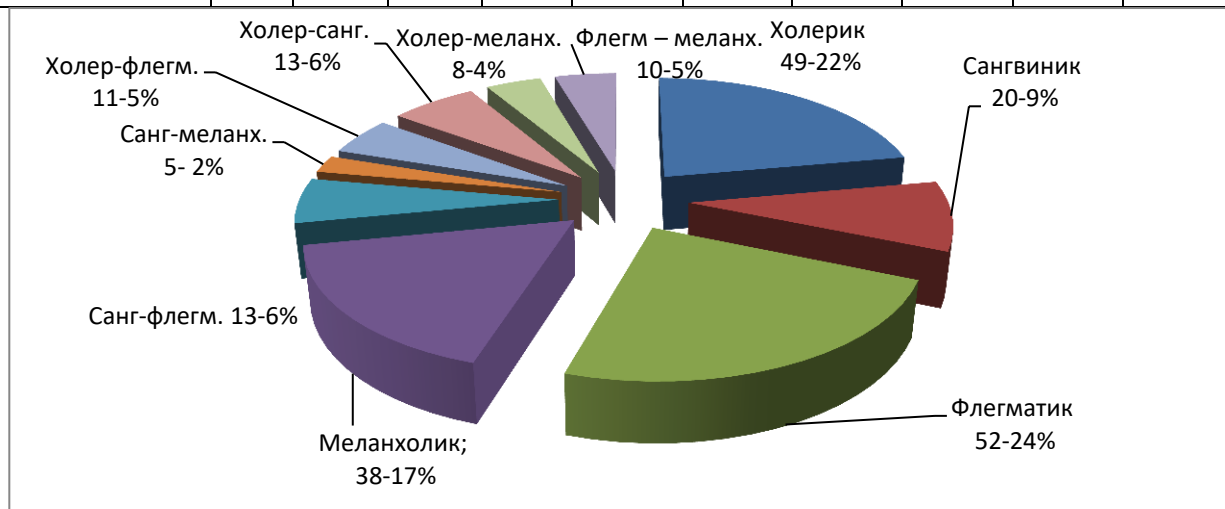

2. «Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту» Бұйрық №377 25.08.2022ж бұйрық негізінде білім алушыны жеке психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүргізуге ата-аналармен келісімшарт түзілді.

3. 7 – 11 сынып оқушыларының темперамент ерекшеліктерінің қорытынды мониторингі

7 – 11 сынып оқушыларының темперамент ерекшеліктерінің қорытынды мониторингі

	Сыныбы	7асынып	7б сынып	8а сынып	8б сынып	9а сынып	9б сынып	10а сынып	10б сынып	11а сынып	11б сынып	Барлығы :
	Темпераменттер											
1	Холерик	8	6	4	4	5	2	6	5	6	3	49
2	Сангвиник	1	1	4	1	3	1	2	2	2	3	20
3	Флегматик	4	7	-	7	3	10	4	6	7	4	52
4	Меланхолик	3	5	3	4	5	5	2	4	3	4	38
5	Санг-флегм.	2	-	4	2	-	1	2	2	-	-	13
6	Санг-меланх.	-	-	1	1	2	-	-	-	1	-	5
7	Холер-флегм.	2	-	2	1	2	-	3	-	1	-	11
8	Холер-санг.	2	-	4	1	-	1	-	2	-	3	13
9	Холер-меланх.	-	3	-	1	1	-	-	1	1	1	8
10	Флегм – меланх.	-	-	1	1	-	2	2	1	1	2	10
	Оқушы саны:	22	22	23	23	22	21	22	22	22	20	219

Қорытынды: Оқушылардың темперамент ерекшеліктерін анықтау барысында мінез-құлықтарын ескере отырып, оқу-тәрбие барысында әр оқушымен жеке дара қарым-қатынас жасауға ыңғайлы екендігі байқалады. 31% экстриверт оқушылар кез – келген кедергіден қиындықсыз өте алатын, кез келген

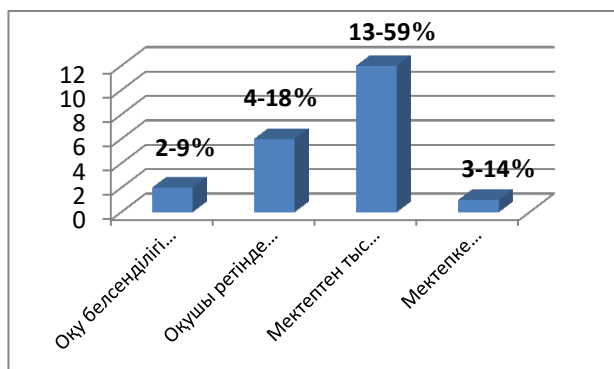
әрекетін сыртқы ортамен бөлісетін, алға ұмтылғыш, ашық-жарқын оқушылар. 41% интроверт оқушылар шығармашылықпен айналысуға бейім, жалғыздықта еңбек ету қолайлы оқушылар.

Ал, 28% амбиверттер, яғни экстраверсия мен интроверсияның ортасы, көпшілікте өзін жақсы сезінетін, сонымен бірге жалғыздықта нәтижелі жұмыс атқаратын оқушылар.

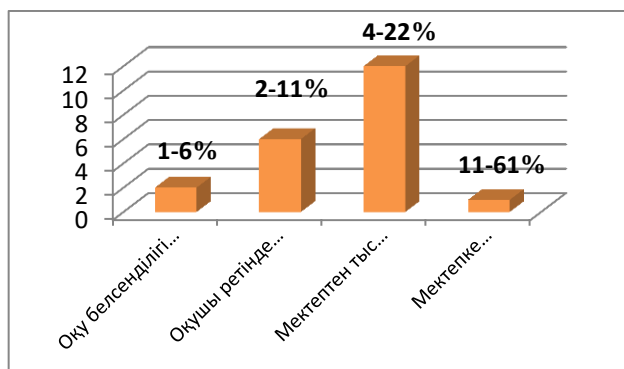
Ұсыныс: Сыныптан тыс іс-шараларда, сабақ барысында топтық жұмыстарда холерик пен флегматик типіндегі оқушыларды, сангвиник пен меланхолик типіндегі оқушыларды топтастырып жұмыс жасату тиімдірек. Тұрақты, бір тәртіппен орындалатын қызметтерде флегматик темперамент типі тиімді нәтиже көрсете алады. Үздіксіз жаңа, қызықты, зейін тоқтатып, белгілі күш жұмсауды талап еткен істерді сангвиник типі тиімді атқара алады.

4. Жыл басында қабылданған 7-сынып оқушыларының және 8-сынып оқушыларының мектептегі адаптациясын анықтау мақсатында бірнеше түсіндірме жұмыстары мен бақылау жүргізілді. 7 - 8 сынып орта буын оқушыларының мектепке қызығушылығын, қатынасын, психологиялық дайындығын анықтау мақсатында Н.Лускалованың сауалнамасы жүргізілді. Нәтижесінде:

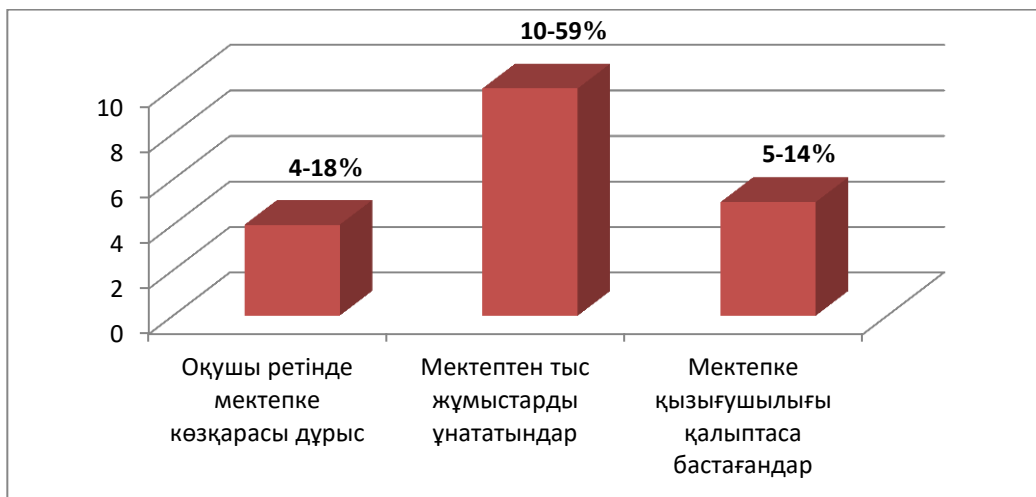
7а сынып қорытындысы

7б сынып қорытындысы

8а сынып қорытындысы

Қорытынды: 7-8 сынып оқушыларының мектепке қатынасын, бейімділігі жылдан – жылға өзгеретіндігі байқалады. 7 сыныпта бейімделу оқу жағдайындағы жүктеменің артуымен байланысты қиындық тудырған.

Ұсыныс:

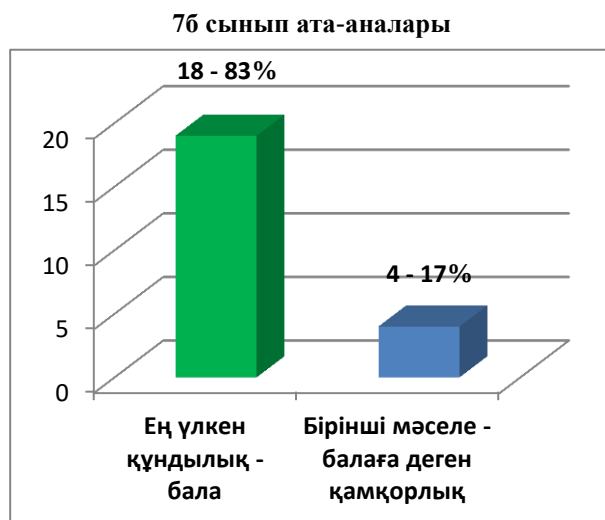
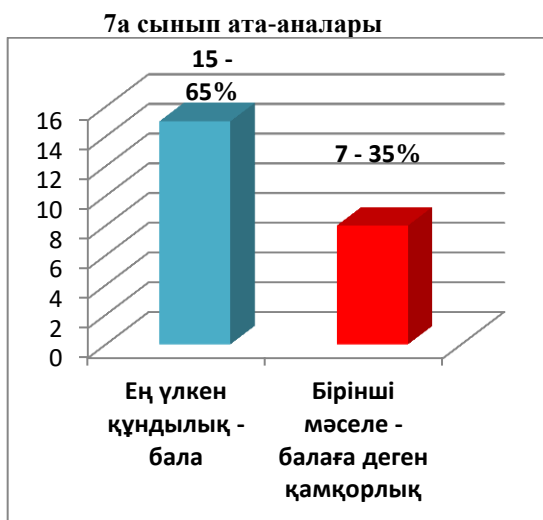
- сынып ұжымын біріктіруге, сыныптастар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыруға бағытталған сынып сағаттарын өту;
- денсаулықты сақтау және нығайту үшін спорттық сайыстар ұйымдастыру;
- әр сабақта әр оқушының шығармашылық, зияткерлік және физикалық мүмкіндіктері мен қабілеттерін үнемі дамытып отыру.

5. 7а,б сынып оқушыларының ата-аналарымен балаларының бейімделу деңгейінің ата-ана тарапынан бағалануын, бала мен ата-ана арасындағы қарым-қатынасты анықтау мақсатында «Сіздің өміріңізде бала қандай орынға ие?» тақырыбында сауалнама жүргізілді. Мақсаты: Білім беру ұйымдарында ата – аналармен бірлесе отырып білім алушылардың психологиялық

денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік-психологиялық жағдай жасау және білім беру үдерісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету.

Нәтижесінде:

«Сіздің өміріңізде бала қандай орынға ие?» сауалнамасы

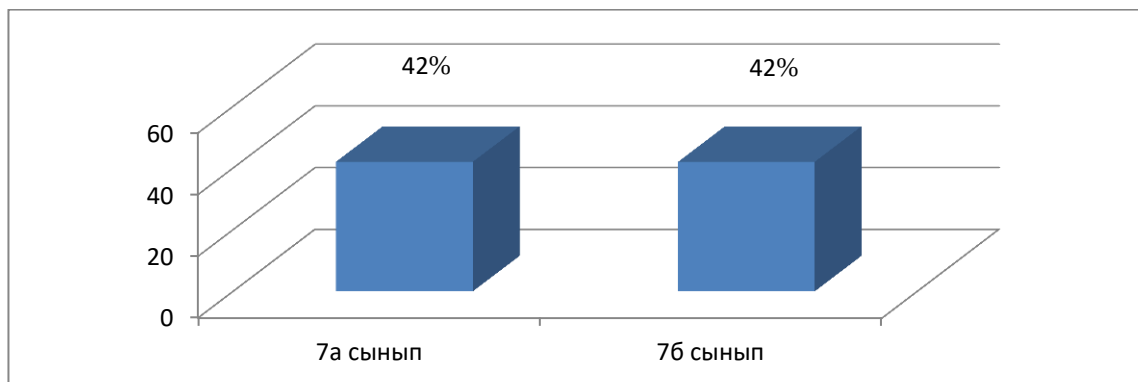
Мектеп – интернатта психологиялық зерттеулер нәтижесіне бойынша ата – аналар тарапынан баланы қолдау шаралары

1. Баланың күшті жағына арқа сүйеңіз.
2. Баланың жеңіл – желпі ағаттықтарына ерекше көңіл аударудың керегі жоқ.
3. Балаңызға қанағаттанғандығыңызды көрсетіңіз.
4. Балаға деген махаббатыңызды көрсете біліңіз.
5. Баламен уақытты көбірек өткізіңіз.
6. Баламен бірлесе қимылдау (әртүрлі жұмыстарда)
7. Қолынан келетін проблемаларды өзіне шешкізу.
8. Тәртіпке байланысты мадақтау мен жазалаудан бойды аулақ ұстау.
9. Баланың өзіне тән ерекшеліктерін қабылдау.
10. Балаға сеніммен эмпатия көрсете білу.

Баламен қарым – қатынаста керек кезде аздаған әзіл – қалжыңдар кіргізу.

6. Социометрия әдісі бойынша сынып оқушыларының қарым-қатынасын зерттеу және ұйымшылдық деңгейін анықтау мақсатында 7а,б сынып оқушыларына зерттеу жұмысы жүргізілді. «Таңдау матрицасындағы» мағлұматтарды өңдеп болған соң, «Социограмма» жасалынды. Сыныптағы лидер, орташа беделділер, ортадан төмен оқушылар анықталды.

$$R = \frac{R1}{R2} \times 100\%$$

7. 7-11 сынып оқушыларынан «Құқық бұзушылықтың алдын алуға бағытталған» сауалнама алынды.

Қорытынды: Мектеп оқушыларының 79,5% осы мектепте оқыған ұнайтындықтарын көрсетті. Мектептегі психологиялық ахуал 47,8% жағымды деп көрсеткен. Мектепте оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету 2% бар деп көрсетсе, 84,9% - ы жоқ деп көрсеткен. Ұлдар арасында ақша жинау фактісі кездеспейді деп 54,1% - ы көрсеткен. 80% оқушылар өздерін мектепте қауіпсіз сезінеді. Өз пікірлерін 96,6%-ы ашық көрсеткен.

Ұсыныс:

- Мектеп оқушыларының ұйымшылдық деңгейлерін арттыру бойынша сынып жетекшілер іс-шара ұйымдастыру;
- Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалануына көбірек көңіл бөлу, спорттық жарыстар ұйымдастыру;
- Үйірме жұмыстарына оқушыларды көбірек қатыстыру.

8. Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп – интернатындағы жатақханада жататын оқушылардан алынған құқық бұзушылықтың алдын – алуға бағытталған сауалнама қорытындысы

Қорытынды: Интернат оқушыларының ішінде 87 оқушы қатысты. 65-74,7% оқушы жатақханада өзін қауіпсіз сезінеді. Жатақханада оқушылар арасында бір – біріне әлімжеттік көрсету бар деп 4-4,6% оқушы, жоқ деп 68-78,2% оқушы жауап берген. Білім беру ұйымындағы қорлауды 30-34,5%-ы оқушылардың өздері тоқтата алады деп көрсеткен.

Ұсыныс:

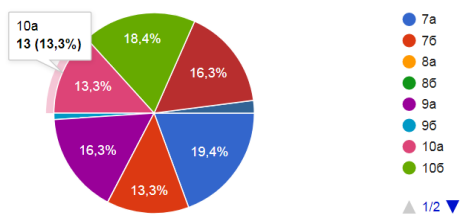
- Мектеп-интернат оқушыларының ұйымшылдық деңгейлерін арттыру бойынша іс – шаралар өткізу;
- Оқушылардың бос уақыттарын тиімді пайдалануына көбірек көңіл бөлу;
- Спорттық жарыстар ұйымдастыру;
- Сауалнама нәтижесімен мектеп – әкімшілігін және жатақхана меңгерушісін таныстыру.

9. Мектеп – интернаты оқушыларының ата – аналарынан «Ата-ананың бала тәрбиесімен білім беру процесіне қатысу деңгейін өлшеуге» арналған сауалнама алынды. *Сауалнама мақсаты - ата-ананың бала тәрбиесімен білім беру процесіне қатысу дәрежесін анықтау.*

Сауалнамаға қатысқаны: 98 ата-ана

2. Балаңыз/қызыңыз оқитын сынып

98 ответов

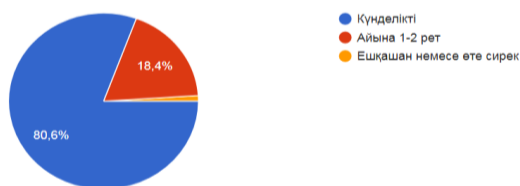
4. Мен балама жаңа тақырыптар бойынша үй тапсырмасын орындауға көмектесемін

98 ответов

6. Сіз балаңызбен әртүрлі тақырыптарда қаншалықты жиі сөйлесесіз (әлемдегі оқиғалар, сіздің қалаңыздағы оқиғалар, үй жұмыстары, қаралған кинофильмдер және т. б.)

98 ответов

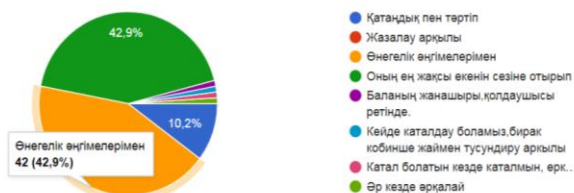
8. Ұстаздарының сабақ беруіне көңіліңіз толады ма?

98 ответов

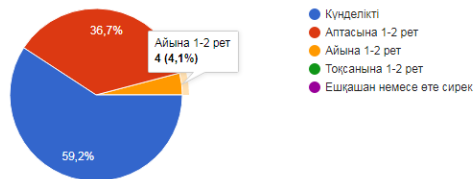
13. Менің ойымша, баланы келесі тәсілдермен тәрбиелеу қажет

98 ответов

3. Сіз балаңызбен оның мектептегі үлгерімін қаншалықты жиі талқылайсыз?

98 ответов

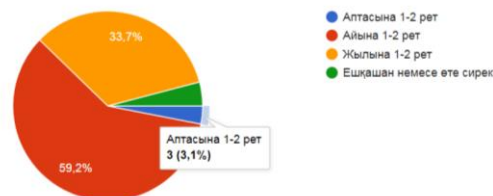
5. Сіз балаңыздың мектебіне қаншалықты жиі барсыз?

98 ответов

7. Сіздің отбасыңызда балалармен бірге театрларға, мұражайларға, көрмелерге бару, қызықты жерлерге саяхаттау, кітаптарды бірге оқу қаншалықты жиі қолданылады?

98 ответов

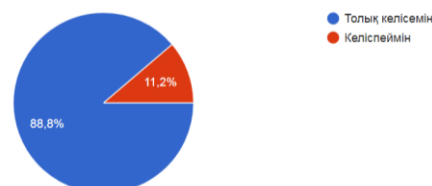
12. Сіз балаңыздың достар шеңбері туралы қаншалықты білесіз?

98 ответов

14. Мектеп маған баланың үлгерімі туралы ақпаратты ыңғайлы түрде үнемі ұсынады

98 ответов

15. Сіздің мектеп өміріне қатысуыңыз қандай?

Сауалнамаларға, сауалдауларға қызығушылықпен қатысамын – 64 (65,3%)

Ата-аналар мен мұғалімдердің бейресми кездесулеріне қатысамын – 27 (27,6%)

Мен ата-аналар комитетінің мүшесімін – 11 (11,2%)

Мектепте мұғалімге сыныптан тыс іс-шараларды ұйымдастыруға көмектестім - 11 (11,2%)

16. Аталған себептердің қайсысы мектеп өміріне қатысуға кедергі келтіреді?

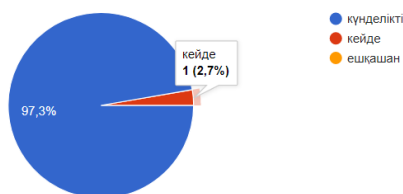
Менің уақытым болмайды – 59 (60,2%)

Мен мектеп үшін қалай пайдалы болатынымды білмеймін – 21 (21,4%)

Аталған сауалнамаға мектеп – интернат оқушыларының ата – аналары 44,5% -ы қатысқан. Баламен оның мектептегі үлгерімін 59,2% күнделікті талқылайтындығы байқалады. Достар шеңбері туралы 62,2% ата-ана достары кімдер екенін біліп, сұрап отырады. Мектеп өміріне ата – аналардың 64 (65,3%) сауалнамаларға, сауалдауларға қызығушылықпен қатысса, 27 (27,6%) ата-аналар мен мұғалімдердің бейресми кездесулеріне қатысатындығын көрсеткен.

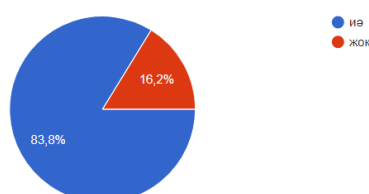
10. «Дұрыс тамақтану - үздік білімге жол!» тақырыбында дұрыс тамақтану, уақытылы тамақтану туралы түсініктерін саралау, салауатты өмір салтын ұстануды қадағалау мақсатында мектеп оқушыларынан сауалнамасы алынды. Қорытынды: қатысқаны – 87 оқушы

Мектеп асханасына барасыз ба?

Күнделікті ас мәзірі Сіздің көңіліңізден шығады ма?

ответ

Мектеп асханасында тамақтану ұнайды ма?

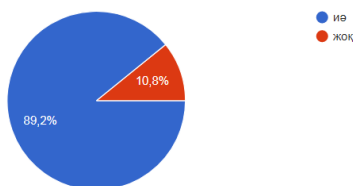
Бірінші тағамдар – 16,2%

Екінші тағамдар - 27%

Салаттар – 8,1%

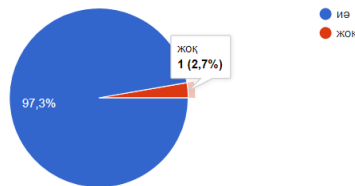
Жоғарыдағының барлығы – 64,9%

Үзілісте тамақтанып үлгересіз бе?

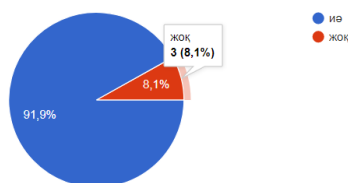
Асхана қызметкерлерінің қызмет көрсетуі сізге ұнайма?

ответов

7. Сіздің денсаулығыңыз және үлгеріміңіз дұрыс тамақтануыңызға байланысты деп ойлайсыз ба?

37 ответов

Мектеп асханасында тамақтану бойынша сіздің ұсынысыңыз (оқушының ұсынысы)

Гречка тамағын қосу .Себебі бұл тағамда темір көп

Барлығы күшті, тек балықты қуырып берсеніздер ғана болды

Алма шырыны көп болса екен

Тағы да ас мәзірлерін қосса

Кешкі тамаққа басқада тағам түрлерін қосыныздаршы.(картоптан басқа)

Қорытынды:

Мектеп – интернат оқушыларының 97,3 % оқушы күнделікті асханадан тамактанса, күнделікті ас мәзірі 16,2% оқушының көңілінен шықпаған. Асхана қызметкерлерінің қызмет көрсетуін 2,7% оқушы ұнатпайтындығын айтса, оқушы денсаулық жағдайы және үлгерімі дұрыс тамақтануыңызға байланысты деп 91,9%-ы жауап берген.

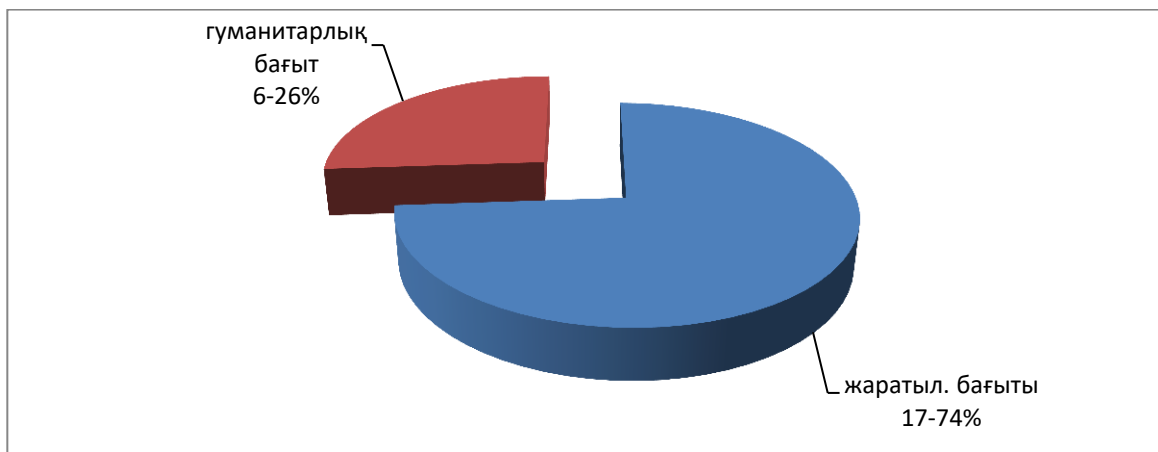
Ұсыныс:

- мектеп – интернат меңгерушісін және мектеп әкімшілігін сауалнама қорытындысымен таныстыру
- Оқу жылында асхана ас мәзіріне өзгеріс енгізуді басшылыққа алу
- Оқушылардың ұсыныстарын ескеру

11. 9 сынып оқушылары арасында еңбек нарығының жай – күйі, оқушылардың жеке тілегі, психологиялық ерекшеліктері мен өмірдегі еңбек нарығында сұранысқа ие кәсіптер туралы ақпараттандыру жұмыстары жүргізілді. Психодиагностикалық және түзету – дамыту материалдары дайындалып, сол бойынша жұмыс жасалды. Мектеп оқушыларымен кәсіптік бағдарлау бойынша Дж.Голландтың әдісі арқылы жеке адам типологиясын анықтау сауалнамасы жүргізілді. Нәтижесі төмендегідей:

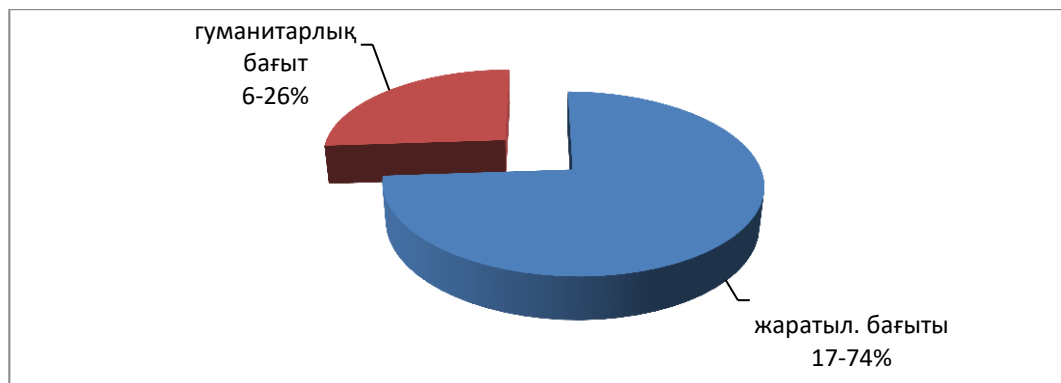
9а сынып оқушыларынан алынған Дж.Голланд әдісінің қорытындысы

№	Оқушының аты - жөні	Типі	Таңдау бағыты
1	Ақылжанұлы Ырысмед	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
2	Алимкулов Ахмед	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
3	Алихан Әлібек	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
4	Ахметали Гүлбану	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
5	Ғаппар Көркем	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
6	Дәуренқызы Дария	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
7	Едегенов Ермұхан	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
8	Есмахан Жайна	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
9	Жанатбек Нұрхан	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
10	Жомарталы Нұркелді	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
11	Лес Нұрлыбек	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
12	Лесбай Жанерке	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
13	Меирбек Шұғыла	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
14	Мусахан Құрбан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
15	Нурбосын Асылзат	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
16	Нұрымбет Диас	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
17	Омарұлы Рахат	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
18	Полатбек Кәмшат	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
19	Рахматулла Гүлдария	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
20	Талгатбекова Диана	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
21	Темірхан Бексұлтан	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
22	Тойшыбек Еркеназ	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
23	Тұраш Еңлік	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт

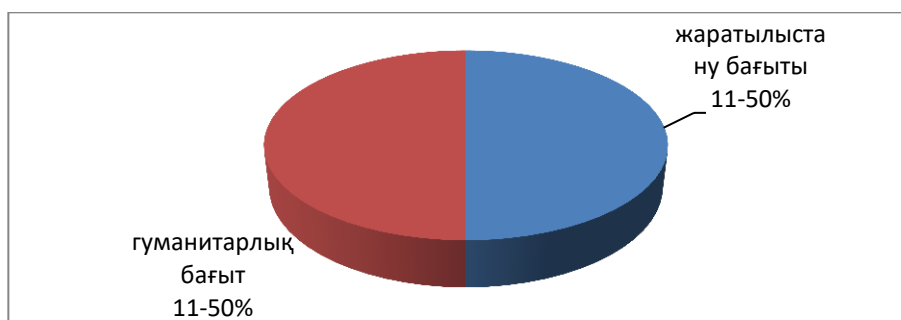
96 сынып оқушыларынан алынған Дж.Голланд әдісінің қорытындысы

№	Оқушының аты - жөні	Типі	Таңдау бағыты
1	Абдығалиева Каусар	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
2	Аселхан Қасиет	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
3	Ауелбек Болат	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
4	Бейсекұл Бекасыл	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
5	Ермек Ернұр	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
6	Жандарбек Алдияр	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
7	Жарлықап Балауса	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
8	Кадыр Балжан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
9	Керимжан Диас	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
10	Құрасбек Бекарысәлі	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
11	Курбанова Аружан	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
12	Құттымбек Балым	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
13	Лесбеков Нұрасыл	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
14	Мелсбек Нұртілек	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
15	Мустафа Еркеназ	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
16	Мырзалиева Айсұлу	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
17	Ниязбек Жанеля	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
18	Октябрь Нұрзила	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
19	Омаров Маді	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
20	Тағабек Нұрасыл	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
21	Шалқарбай Гүлнұр	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
22	Шатырхан Оразәлі	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
23	Турльбек Нұртас	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты

10а сынып оқушыларынан алынған Дж.Голланд әдісінің қорытындысы

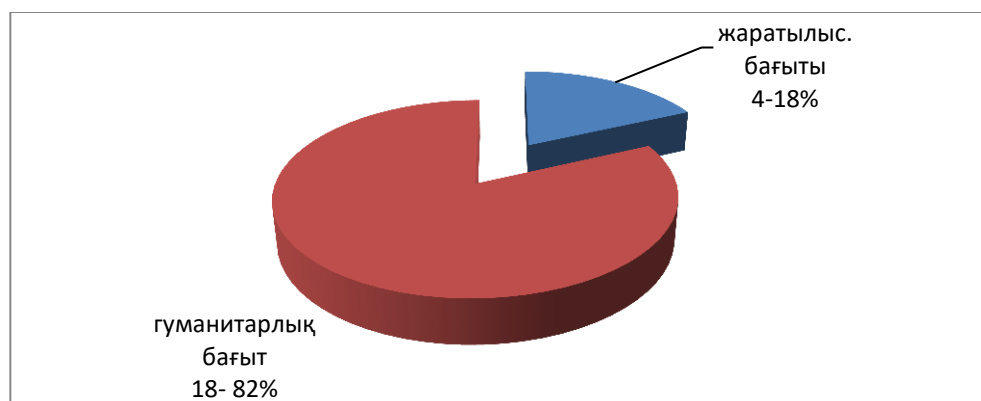
№	Оқушының аты - жөні	Типі	Таңдау бағыты
1	Алиева Алтынай	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
2	Анартай Аяжан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
3	Ашетова Айжан	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
4	Бақытбай Айжан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
5	Батиханұлы Тәңірберген	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
6	Бауржанұлы Қасымжомарт	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
7	Ғалымжан Арнабибі	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
8	Есенбек Рамазан	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
9	Илхамов Рауан	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
10	Қайым Жәнібек	Реалистік тип	Жаратылыстану бағыты
11	Қамытбек Нұрдаулет	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
12	Қуан Нұрымбет	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
13	Маккамбай Рахманберді	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
14	Маханбетәлі Ақниет	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
15	Муратбек Ұлсая	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
16	Назарбекова Диана	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
17	Нарымбек Нұрай	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
18	Темир Бибіназ	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
19	Түлегенов Ернар	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
20	Үсен Нұрай	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
21	Хасанова Айдын	Интеллектуалдық тип	Жаратылыстану бағыты
22	Шалбай Нұржайна	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт

10б сынып оқушыларынан алынған Дж.Голланд әдісінің қорытындысы

№	Оқушының аты - жөні	Типі	Таңдау бағыты
1	Ақылбек Еркебұлан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
2	Айтбай Бәйкен	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
3	Айтуғанова Алтынай	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
4	Алсейіт Жанәлі	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
5	Асқар Рамазан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
6	Бауржан Фариза	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
7	Досмұрат Тоғжан	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
8	Еркінбек Сайран	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
9	Әбдрәсіл Айдархан	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
10	Жолдыбай Нұрай	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
11	Жұмақазы Алуа	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт

12	Карибай Ақжан	Тапқыр тип	Жаратылыстану бағыты
13	Кенжеғалиқызы Назерке	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
14	Қалибаева Гүлсая	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
15	Қонысбек Қуаныш	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
16	Қошқарбай Гулім	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
17	Махат Аяулым	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
18	Нұрланқызы Динара	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
19	Сапарқұл Еркежан	Артистік тип	Гуманитарлық бағыт
20	Талас Балжан	Конвенциялық тип	Жаратылыстану бағыты
21	Ұзақбай Дәулет	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт
22	Жұмағазы Ұлбосын	Әлеуметтік тип	Гуманитарлық бағыт

1. Реалистік тип – «Ер-азамат» типі». Нақтылыққа бағытталған, жоғарғы эмоционалдық тұрақтылыққа ие. Нақты нысандармен және оны қолданумен айналысқанды жөн көреді. Буындық дағдыларды, ептілікті талап ететін (үнемі қозғалыста болатын) тапсырмаларды таңдайды. Көбінесе, механик, жүргізуші, инженер, агроном т.б. нақты тапсырмаларға бағытталған мамандықтарды қалайды. Вербальді емес қабілеттер, буындық дағдылардың дамуы, кеңістікті ойға берілу (сызбалы оқу) сынды сипаттар тән.

Физика, экономика, кибернетика, химия, медицина (хирург), спорт сияқты салаларда жетістікке жету мүмкіндігі бар.

Таңдау пәндері: физика, математика, химия, география

2. Интеллектуалдық тип (зияткерлік) – сараптамалық ақыл – ой, ерекшелік пен тәуелсіз ой – тұжырым жасау тән. Теориялық және эстетикалық құндылықтары басымдыққа ие. Зияткерлік, шығармашылық мәселелерді шешуге икемді. Әдетте, ғылыми мамандықтарды таңдайды. Ой-өрі қабілеті үйлесімді; вербальді және вербальді емес қабілеттері дамыған. Жоғарғы белсенділігіме ерекшеленгенімен, қызметте қарым – қатынас жасауға бейім емес. Әңгімелесу кезінде көбінесе тұйық. Негізінен **математика, география, геология, теориялық мамандықтар, физика** сияқты қызмет саласын таңдайды.

Таңдау пәндері: математика, физика, география

3. Әлеуметтік тип – әлеуметтік біліктілігінің айқындылығымен ерекшеленеді (қарым-қатынас жасай білу, топ басшысы болуға ұмтылу). Айналасындағылардан тәуелсіз, орын алған жағдайларға тез иекмделеді. Күйзеліске берілгіш, сезімтал. Ой-өріс құрылымында вербальды қабілеттері айқын, ауызша сөз, тілге бай. Әлеуметтік біліктілікті меңгерген. Мінезіндегі сипаттар: оқытуға, тәрбиелеуге деген ұмтылыс, адамға психологиялық жағынан қолдау көрсету, адамгершілік, нәзіктік тән.

Ұсынылатын қызмет түрлері: **оқыту мен емдеу (мұғалім, дәрігер, психолог)**

Таңдау пәндері: биология, химия, география

4. Конвенциялық тип – құрылымы айқын қызмет түрлерін қалайды. Мінезі стереотипті, нақты әрі іскер. Нақты санды өңдеп, ұқсатуға әуес. Ауызша сөзге жоқ, есеп – қисапқа жақын. Шығармашылыққа икемі жоқ, қызмет түрін ауыстырғанды ұнатпайды. Ұйымдастырушылық қабілеттері әлсіз дамыған, математикалық қабілеттері басым.

Кеңсе, есеп айырысуға байланысты мамандықтар – бухгалтер, финансист, тауартанушы, экономист, іс жүргізуші мамандықтарын қалайды.

Таңдау пәндері: география, математика.

5. Тапқыр (іскер) тип – күш-жігерді, ұшқыр ойлылықты, импульсті көрсетуге мүмкіндік беретін мақсаттарды таңдап, шытырман оқиғаларды ұнатады. Осы типтің өкілдері басымдылықты, өзін айналасының мойындағанын, жетекшілік жасағанды жақсы көреді. Оған тәжірибелік жұмыстар ұнамайды, сондай – ақ интеллектуалдық күш-қуатты, шыдамдылықты қажет ететін жұмыстарды да жаны қаламайды. Басшылық, билік, мәртебемен байланысты мәселелерді жақсы шешеді, қатал әрі іскер, жақсы вербальды қабілеттерді меңгерген. Мұндай мінез ерекшеліктері: **дипломат, журналист, заң, телеоператор, меңгеруші, менеджер** сияқты мамандыққа лайықты.

Таңдау пәндері: дүниежүзі тарих, құқық, ағылшын тілі, қазақ тілі.

6. Әртістік тип – эмоцияға, қиялға, ішкі сезімге арқа сүйейді. Адаммен қарым – қатынаста өз қиял-сезіміне сенеді. Өмірге сезімталдықпен қарайды. Шешім қабылдауда тәуелсіз, ерекше. Моторлық, вербальды қабілеттері жоғары дамыған. Осы типтің өкілдеріне өзіндік «менін» дәлелдеуге деген өмірлік ой-ниет тән. Қалыпты ереже, дәстүрмен жүрмейді. Қабылдау, түсіну, ұғыну қабілеті мол. Шығармашылық кәсіпті ұнатады: музыка, би, сурет салу, гуманитарлық саладағы қызметке бейім.

Бұл типтегілер: **архитектура, тарих, филология, әдеби шығармашылық, өнер** жағын ұнатады.

Таңдау пәндері: қазақ тілі, ағылшын тілі, орыс тілі, дүниежүзі тарих, география.

12. Мектеп – интернатының 9 - 10 сынып оқушыларының ата – аналарынан **"Оқушының мамандық таңдауында ата-анасының маңызы"** тақырыбында сауалнама алынды.

Қорытынды: сауалнама нәтижесі бойынша 96,4%-ы баланың мамандық таңдауына ата – ана ретінде өте көп көңіл бөлетіндігі байқалды. Баланың болашақтағы мамандығы тек қана өзі үшін пайдалы болуы керек деп 87,3% жауап берді. Біздің жанұямызда атадан балаға мирас қалған дәстүрлі бір іс болғандықтан ешқандай мамандыққа жол берілмейді деп 12,7%-ы жауап берген. Баланың болашығы, мамандық таңдауына да ата – ананың үлкен үлесі болуы қажеттігі көрінді.

13. Мектеп – интернаттың 7-11 сынып оқушыларынан «Тұлғалық психологиялық күйін анықтау» Г.Айзенк сұрақнама қорытындысы

I. Мазасыздану: 0-7 ұпай – сізде мазасыздану сезілмейді; 8-14 ұпай – қалыпты орташа мазасыздану; 15-20 ұпай – жоғары мазасыздану.

II. Фрустрация: 0-7 ұпай - өзіңізді бағалау деңгейіңіз жоғары емес, сәтсіздіктерге төтеп бере аласыз, қиындықтардан қорықпайсыз; 8-14 ұпай – орташа деңгей, фрустарция бар; 15-20 ұпай – сіздің өзіңізді бағалауыңыз төмен, қиындықтардан қашасыз, сәтсіздіктерден қорқасыз, фрустарцияға бейімсіз.

III. Агрессивтілік: 0-7 ұпай – сіз салмақтысыз, ұстамдысыз; 8-14 ұпай – агрессивтіліктің орташа деңгейі; 15-20 ұпай – сіз агрессивтісіз, қарым-қатынас пен адамдармен қызмет барысында қиындықтарға кездесесіз.

IV. Ебедейсіздік: 0-7 ұпай – ебедейсіздік байқалмайды, назарыңызды басқаға аударуыңыз жеңіл; 8-14 ұпай – орташа деңгей; 15-20 ұпай – ебедейсіздік анық байқалады, мінез-құлқыңыз, өмірге көзқарасыңыз, сеніміңіз нақты жағдайға, өмірге сәйкес келмесе де тұрақты қалпынан өзгермейді. Сізге жұмыс ауыстыруға, отбасында өзгерістер жасауға болмайды.

7а сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	9	17	11	7
Орта 8-14	13	5	11	15
Жоғары 15-20	-	-	-	-

7б сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	8	11	3	3
Орта 8-14	10	7	15	11
Жоғары 15-20	-	-	-	4

8а сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	8	11	8	10
Орта 8-14	9	7	12	10
Жоғары 15-20	3	2	-	-

8б сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	13	21	10	8
Орта 8-14	9	1	12	13
Жоғары 15-20	-	-	-	1

9а сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	14	16	14	11
Орта 8-14	6	4	6	9
Жоғары 15-20	-	-	-	-

9б сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	15	8	7	8
Орта 8-14	2	9	10	9
Жоғары 15-20	-	-	-	-

10а сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	12	10	14	11
Орта 8-14	8	10	6	9
Жоғары 15-20	-	-	-	-

10б сынып

Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	14	22	17	14
Орта 8-14	9	1	5	8
Жоғары 15-20	-	-	-	1

11а сынып

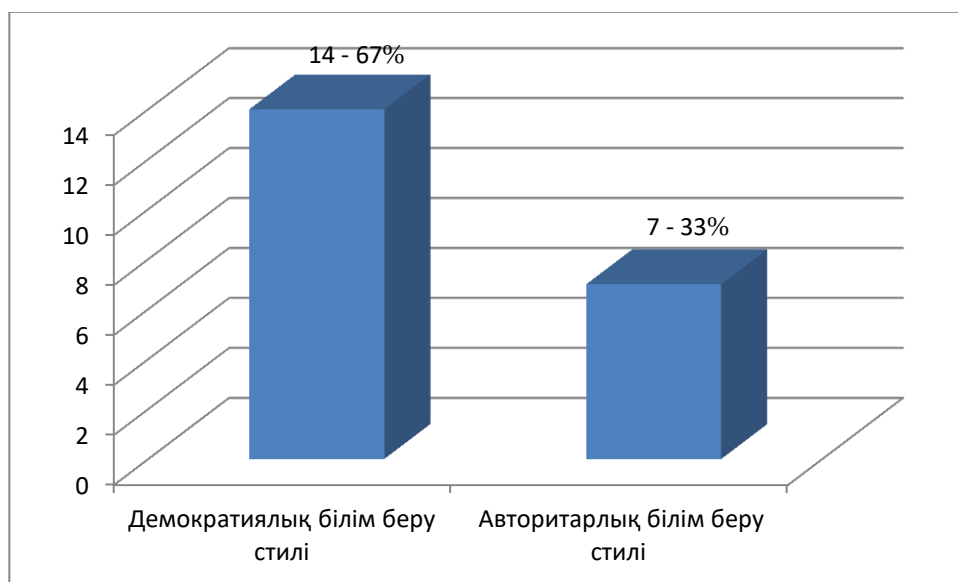
Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	8	7	8	9
Орта 8-14	9	11	12	11
Жоғары 15-20	3	2	-	-

11б сынып

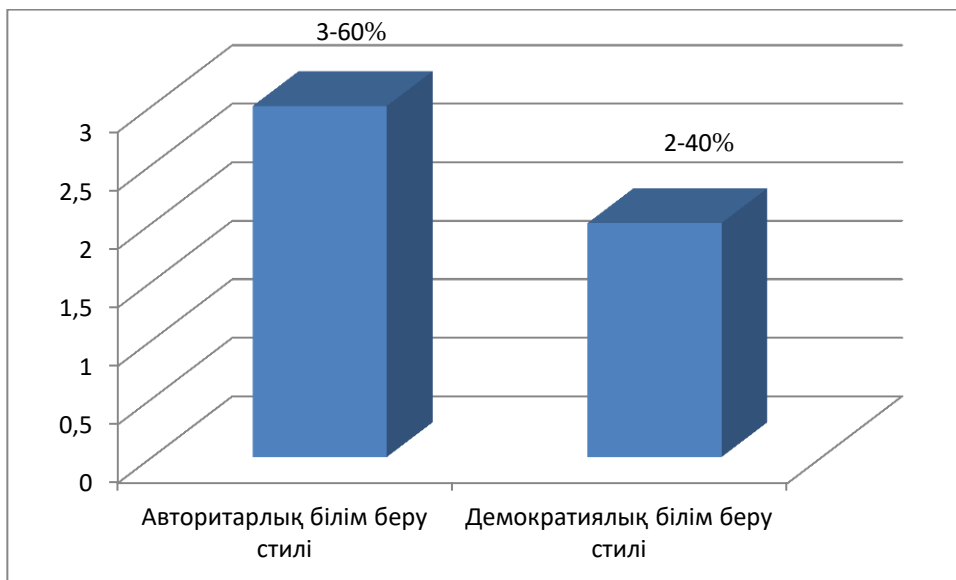
Деңгей/шкаласы	Мазасыздану	Фрустрация	Агрессивтілік	Ебедейсіздік
Қалыпты 0-7	10	5	8	9
Орта 8-14	4	9	6	5
Жоғары 15-20	-	-	-	-

14. Мектеп – интернаты педагогтарымен психологиялық қызмет бойынша жүргізілген жұмыс анықтамасы

Педагогикалық қарым-қатынас стилі - педагогтың өз шәкірттерімен әрекеттесуінің дербес психологиялық ерекшеліктерін, оқушының жеке басын, оның даму мүмкіндіктерін анықтау мақсатында мектеп – интернат педагогтарынан сауалнама алынды. Нәтижесінде:

Педагогтың өз шәкірттерімен әрекеттесуінің дербес психологиялық ерекшеліктерін анықтау мақсатында мектеп – интернат тәрбиешілерінен сауалнама алынды. Сауалнамаға бес тәрбиеші қатысты. Нәтижесінде:

Демократиялық білім беру стилі

Мұндай қарым-қатынас түрін жариялайтын ересектер балаларға құрметпен қарап, эмоционалды байланыс орнатуға тырысады, жеке ерекшеліктерін ескереді. Қателікті және жазаны жоққа шығармай, нақты жағдайды түсіндіріп, неліктен белгілі бір талапты орындау үшін қандай себептерге байланысты екеніне көз жеткізеді. Осындай ересектерде балалармен қарым-қатынаста оң баға, өмірлік растайтын, оптимистік стилі басым. Олар балалардың белсенділігін жоққа шығармастан тәуелсіздікті шектеместен, ұйымды, тәртіпті тәрбиелейді. Баланың тұлғасын тәрбиелеуде білім берудің демократиялық стилі ең жемісті. Баланың өзін-өзі бағалауы дамиды. Баланың құқықтары бұзылмайды.

Авторитарлық білім беру стилі

Авторитарлық ересектер балаларға соқыр және сабырсыз мойынсұнуға тырысады, кез келген түсініктеме, дәлел, бағалауды теріс пайдаланады. Балалардың мінез-құлқының деңгейі мен мониторингінің деңгейі өте жоғары. Мұндай білім беру түрі, қатаңдық пен жаза негізгі педагогикалық құралдары болып табылады. Нәтижесінде кемшілігі көп бала болып қалыптасады. Бұл сипаттамада балалардың жалпы мінез-құлқы - өзін-өзі төмен бағалау, өзіндік күмән.

Ұсыныс:

- Оқушылардың қызығушылықтарын ескере отырып, бірлесе шешім қабылдау;
- Оқушының жеке пікірін тыңдау;
- Оқушының тұлға ретінде қалыптасуына ықпал ету

15. Психологиялық зерттеу қорытындысы.

Әдістеме: Гарднердің көптік ақыл – ой теориясы

Мақсаты: Гарднердің көптік ақыл – ой теориясына сәйкес оқушының басымдық танытқан ақыл-ой түрін анықтау

Құрал – жабдық: жауап парағы, қалам **Зерттелінуші:** 9 «Б» сыныбы

Зерттеу процедурасы: Сізді сипаттайтын нақты пікірдің жанына 1 санын қоя отырып, әр секцияны толтырыңыз.

[illegible]

Психологиялық зерттеу қорытындысы.

Әдістеме: Гарднердің көптік ақыл – ой теориясы

Мақсаты: Гарднердің көптік ақыл – ой теориясына сәйкес оқушының басымдық танытқан ақыл-ой түрін анықтау

Құрал –жабдық: жауап парағы, қалам

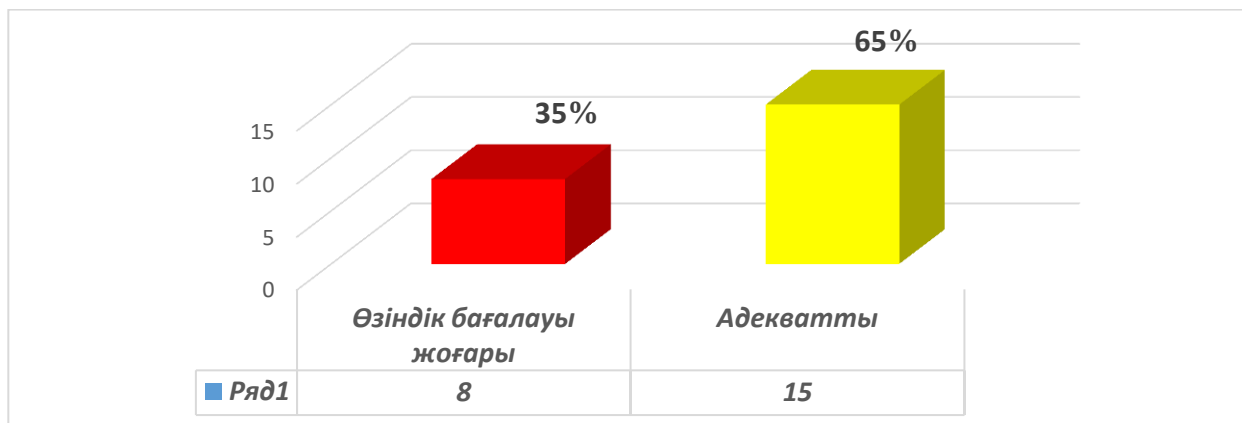
Зерттелінуші: 9 «А» сыныбы

Зерттеу поцедурасы: Сізді сипаттайтын нақты пікірдің жанына 1 санын қоя отырып, әр секцияны толтырыңыз.

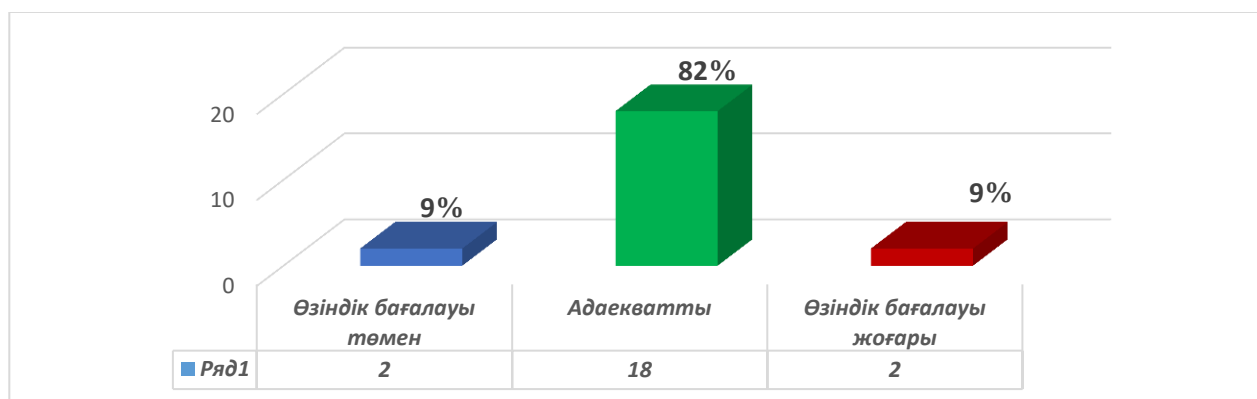
№	Оқушылардың аты -жөні	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Атауы
1	Ақылжанұлы Ырысмед	60	60	80	80	80	70	90	70	70	70	80	90	70	Ішкі және тұлғалық ақыл-ой, спорттық ақыл-ой
2	Алимукулов Ахмед	60	50	80	100	50	50	70	50	30	40	40	70	70	Тұлға аралық ақыл-ой
3	Алихан Әлібек	10	30	40	60	30	60	60	50	40	50	60	20	40	Тұлға аралық ақыл-ой, вербалды лингвистикалық ақыл-ой, ішкі және тұлғалық ақыл-ой, аспаздық ақыл-ой
4	Ахметали Гүлбану														
5	Дәуренқызы Дария	70	90	80	80	70	50	80	70	60	80	50	100	50	Спорттық ақыл-ой
6	Едегенов Ермұхан														
7	Есмахан Жайна	80	30	70	50	70	50	70	80	10	30	40	90	40	Спорттық ақыл-ой
8	Жанатбек Нұрхан	80	60	80	90	80	80	80	80	50	50	60	90	20	Спорттық ақыл-ой ,Тұлға аралық ақыл-ой
9	Жомарталы Нұркелді	50	70	60	80	60	50	70	50	70	70	40	80	50	Тұлға аралық ақыл-ой, спорттық ақыл-ой
10	Лес Нұрлыбек	80	90	80	90	60	60	100	90	90	90	50	100	100	Ішкі және тұлғалық ақыл-ой, спорттық ақыл-ой, математикалық және зерттеушілік ақыл-ой
11	Лесбай Жанерке	50	60	60	70	30	40	70	50	10	10	100	40	50	Аспаздық ақыл - ой
12	Меирбек Шұғыла	70	70	80	80	90	60	90	80	90	100	80	80	60	Әртістік ақыл - ой
13	Мусахан Құрбан	50	70	60	80	60	50	70	50	70	70	40	80	50	Тұлға аралық ақыл-ой, спорттық ақыл-ой
14	Нурбосын Асылзат	40	40	40	50	40	40	60	30	0	40	10	20	20	Ішкі және тұлғалық ақыл-ой
15	Нұрымбет Диас	50	70	70	50	40	60	60	60	0	30	40	10	80	Математикалық және зерттеушілік ақыл-ой
16	Омарұлы Рахат	40	30	60	80	80	30	60	60	30	40	50	90	50	Спорттық ақыл-ой
17	Полатбек Кәмшат	30	60	60	40	40	30	70	40	50	0	30	80	60	Спорттық ақыл-ой
18	Рахматулла Гүлдария	70	90	90	100	60	80	80	90	70	60	9	50	40	Тұлға аралық ақыл-ой
19	Талгатбекова Диана														
20	Темірхан Бексұлтан	50	70	70	50	40	60	60	60	0	30	40	10	80	Математикалық және зерттеушілік ақыл-ой
21	Тойшыбек Еркеназ	50	40	30	60	80	40	60	80	30	40	80	20	50	Моторикалық-қозғалыс ақыл-ой, визуалды кеңістікті ақыл-ой, аспаздық ақыл-ой
22	Тұраш Еңлік	40	50	50	60	70	30	70	10	10	50	0	60	50	Моторикалық-қозғалыс ақыл-ой, Ішкі және тұлғалық ақыл-ой

16. Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп – интернатының 9а,б сынып оқушыларының өзіндік бағалауларын анықтау, адекватты бағалауды қалыптастыру мақсатында «Мен қай баспалдақтамын?» әдістемесі жүргізілді. Нәтижесі:

9а сынып

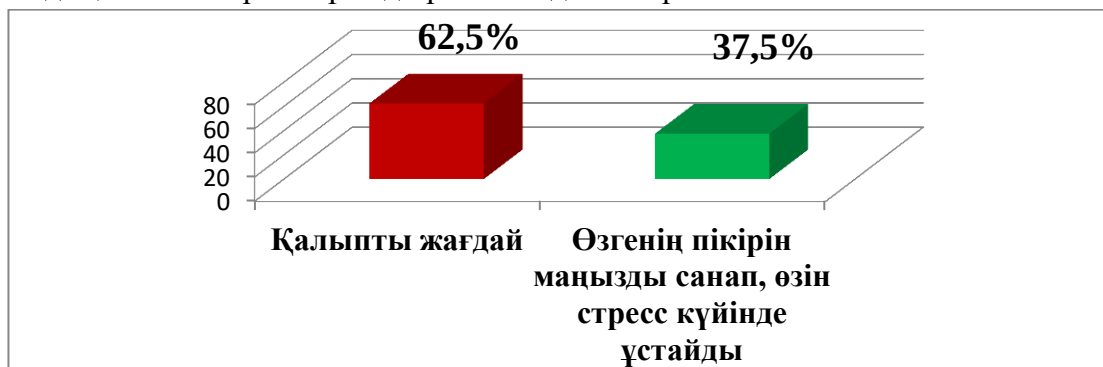

9б сынып

Кеңес беру: Оқушыларға адекватты бағалауды қалыптастыру үшін өзіне деген сенімділікті арттыру кеңестері берілді.

17. 9-сынып оқушыларының ББЖМ психологиялық дайындығын анықтау мақсатында «Стресс» тесті жүргізілді.Әдістеме 44 оқушымен жүргізілді.Нәтижесінде: 62,5% оқушы туындаған мәселелерді шешіп, тыныш әрі ақылмен өмір сүре біледі, бәріне жақсы жағынан қарайды, стресс жағдайы байқалмайды. 37,5% оқушының өмірі қарбалас, басқаның пікірі маңыздырақ болғандықтан өзін стресс күйінде ұстайтындығы көрініс тапты.

Қорытынды:. Әдістеме нәтижесі бойынша оқушылармен жеке кеңес беру жұмыстары жүргізіліп, өзін-өзі бағалауын адекватты қалыптастыруға, жоғарылатуға ықпал ету,өзіне деген сенімділікті арттыру мақсатында «Логотерапия» әдісі жасалынды.Өз денсаулықтарына көңіл бөліп, күн режимін дұрыстауға, дұрыс тамақтану мен ұйқыны реттеу бойынша жадынама таратылды.

Сынып жетекшіге ұсыныс:

- Оқушының күн режимін реттеуін қадағалау;
- Физикалық дене жаттығуларын жасату;
- Дұрыс тамақтану бойынша ата-анамен байланысу.

2.Психологиялық қызметтің түзету - дамыту бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Социометрия әдісінің қорытындысы бойынша сыныптың ұйымшылдық деңгейін арттыру мақсатында 7 - 8 сынып оқушыларымен «Нұрлы жүрек» тренинг сабағы жүргізілді. Топ бір-біріне әр оқушының бойындағы, мінезіндегі жағымды және жағымсыз тұстарын айта отырып, сол кемшіліктерді жоюға келісті. Тренинг соңында жылы тілектерін білдірді.

2. Дарынды балаларды қолдау және дамыту, мейірімділік сезіміне баулу мақсатында 7 – 10 оқушыларымен «Мен мейірімді адаммын» тақырыбында ашық алаңда тренинг–сабақ жүргізілді. Тренинг барысында «Ойланайық, пікірлесейік» айдары арқылы оқушылар өздерінің дербес пікірлері мен тұжырымдарын білдірді, қатаюдан арылу, айналадағылардан сенім мен түсінуіне негізделген жылы достық қарым-қатынасты қалыптастыру мақсатында көңіл-күйді көтеру жаттығуы жүргізілді.

3. 7 - 8 сынып оқушыларының танымдық процестерін, соның ішінде зейінінің шоғырлануы мен өзіндік бағалауын анықтау үшін «Күн шуақты алаңқай» топтық жұмысы жүргізілді. Оқушыларды жылдамдыққа үйрету, ойланып дұрыс жауап беруге дағдыландыру мақсатында «Зейініңнің шоғырлануы мықты ма?» жаттығуы және адекватты өзін-өзі бағалауды қалыптастыру мақсатында «Мен қай баспалдақтамын» жаттығуы жүргізілді.Осы жаттығулар арқылы оқушылардың деңгейлері анықталып, қорытынды жасалып, хаттамасы толтырылды.

4. ҰТБ қарсаңында күйзеліс жағдайының алдын алу бағытында 11а,б сынып оқушыларымен жағымды психоэмоционалды көңіл-күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру, өзіне деген сенімділіктерін қалыптастыру мақсатында «**Сенімділік кілті**» тақырыбында тренинг жүргізілді. Тренинг барысында оқушылар өздерінің арман-мақсаттарын, айналысатын сүйікті істерін айта отырып сәлемдесті. Қорқыныш, қобалжу және сенімділік туралы қысқаша лекция оқылды, күйзелістен арылуға арналған жаттығулар кешені оқушылармен бірге жасалынды. «Қорқыныштың суретін сал», «Бірақ...» жаттығулары жасалынды. «Өз жұлдызыңызды табыңыз» релаксациясы жүргізілді. «Шырақ» жаттығуы арқылы бір - бірлеріне жылы лебіздерін,тілектерін

білдіріп, сәттілік тіледі. Тренинг соңында «Холдинг-терапия» әдісі арқылы әр бала ұзындыққа секіру арқылы жетістікке ұмтылу техникасы қолданылды.

5. 9-сыныптар арасында кәсіптік бағдар беру бағытында «Профи TIME мамандықтар әлемінде» («Жеткіншектің жеті жарғысы») жобасы аясында іс-шара өтті. **Мақсаты:** оқушыларға болашақ мамандық және оқу бағдарын таңдауда көмектесу, мамандық әлемі және оның ерекшеліктері туралы дүниетанымын кеңейту; оқушылардың өмір туралы, мамандықтар туралы көзқарасын дамыту, алдағы уақытта мамандық таңдауда дұрыс жолда болуына себепкер болу, таңдаған мамандығының өз бейімділігі мен қабілетіне сәйкес келуін нақтылау, мамандық әлемі туралы ақпарат алу арқылы және өзін тану шекарасын кеңейту арқылы мамандық бағытын таңдауда жауапты шешім қалыптастыру.

Мамандықтар калейдоскопы интерактивті ойыны екі сынып арасында ойнатылды. Ойын барысында:

1. Мамандық сөздіктер
2. Деректер
3. Мақал – мәтелдер
4. Сипаттау
5. Мамандықтар ребусы

Аталған бөлімдер арқылы оқушылардың креативті ойлай білетіндіктері, жылдамдықтары мен тез шешім қабылдай алу қасиеттері өте жоғарғы деңгейде екендіктері анық байқалды.

Бекіту сұрақтары:

- Осы күннен не алдыңыз?
- Өзіңіз үшін қандай қорытынды жасадыңыз?

Қорытынды: «Адам өз өмірінде екі нәрсені таңдауда кателеспейуі керек: біреуі – жар таңдау, екіншісі – мамандық таңдау» деп М. Мақатаев атамыз айтқандай, мамандық таңдау – жасөспірім кездегі адам өміріндегі ең маңызды шешімдердің бірі. Бүгін біздер өз қабілеттерімізге қарай мамандық пен бағдар таңдауда алғы шарт жасадық. Бүгінгі сынып сағатымыз сіздердің

болашақта қай бағдарда оқитындарыңызды, өз қызығушылықтарың мен қабілеттеріңе сәйкес келетін мамандықты анықтауға, кейбіреулеріңізге өз таңдауларыңызды жасауға үлкен септігі тиді деп ойлаймын.

6. «ДосболLike» акциясы шеңберінде 7-8 сынып оқушыларымен өткен тренинг-сабақ өтті. Мақсаты: «ДосболLike» акциясы шеңберінде оқушылардың жағымды қарым – қатынастары мен әл-ауқатын дамыту, айналадағылардан сенім мен түсінуіне негізделген жылы достық қарым – қатынасты қалыптастырып, өз – өздерін бағалауды адекватты қалыптастыруға көмектесу, сенімділікті, ұйымшылдықты дамыту. Сынып оқушылары шеңгерге тұрып «Дос достыққа» сергіту ойынын ойнады. Оң қол оң қолмен! Мұрын мұрынмен! «Дос достыққа» деген бұйрықты естігенде жұптарын айырбастады. Ойын арқылы ой, сезім және мінез - құлық бір - бірімен қалай байланысты екендігін білді.

Содан кейін «Мен досымды теңеймін...» жаттығуы жасалды. Осы арқылы бір – бірлеріне жылы лебіздерін білдіріп, бір – біріне үлкен қуаныш сыйлады. «Көңілді жасырын сурет» арттерапия өз жалғсын тапты. Бұл терапия оқушыларға үлкен қуаныш сыйлады. Шеңбер бойлай бастапқы оқушы А4 парағына салған суретті келесі оқушы сезе отырып аяқтады.

Сабақтың соңын «Рахмет» жаттығуы арқылы аяқтады. Қатысушылар ортада шеңбер құрып бойымен тұрып, Жүргізуші (психолог) ойша осы сабаққа келгенге дейінгі көңіл - күйлерін, ойларын, жағдайларын, себептерін сол алақанға, ал бүгінгі сабақтан алған әсерлерін оң алақанға салуын сұрады. Мұнан кейін барлығы бір уақытта алақандарын қатты соғып «Рахмет» деп айтып, сабақты аяқтады.

Сабақтың рефлексиясы:

Мен бұл сабақтан алған тәлімім...

Маған ұнағаны...

Маған ұнамағаны...

Менің естігім, білгім, жасағым келгені...

7. 10 сынып оқушыларының болашақтағы мақсаты, жоспарларымен бөлісіп, пікір алмасу, мамандықтарға деген ынта-ықыласын арттыру, кәсіптік бағдар беру, өзін-өзі тану аумағын кеңейту, мамандық әлемінен ақпараттар беру мақсатында «Мамандығым - болашағым» тақырыбында жұмыс жүргізілді. Топтық жұмыс барысында оқушылар өздерінің ойларын ашық айтып, бір-бірлерімен пікір алмасты. Әңгімелесу барысында мамандық таңдауда әр бала жеке өзіндік бейімділігін, қабілетін, қызығушылықтарын ескеру керектігі жөнінде кеңестер беріліп, мамандық таңдауда нақты жоспарлы түрде ұмтылу арқылы мақсатқа жетуге болатыны айтылды.

Мамандықтар калейдоскопы интерактивті ойыны екі сынып арасында ойнатылды. Ойын барысында:

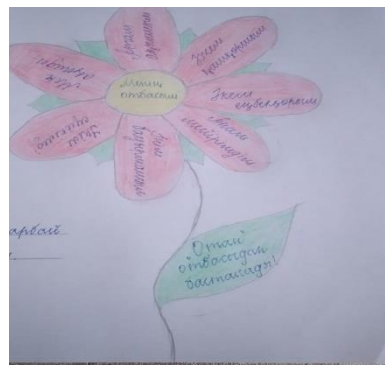
1. Мамандық сөздіктер
2. Деректер

3. Мақал – мәтелдер
4. Сипаттау
5. Мамандықтар ребусы

Аталған бөлімдер арқылы оқушылардың креативті ойлай білетіндіктері, жылдамдықтары мен тез шешім қабылдай алу қасиеттері өте жоғарғы деңгейде екендіктері анық байқалды.

8. 7 сынып оқушыларының отбасында қалыптасқан қарым-қатынас ерекшеліктерін, отбасылық жылуды, қарым-қатынасты, бір-біріне жақындықтарын анықтау мақсатында Л.Лебедеваның «Гүл бейнесіндегі отбасы суреті» арттерапия әдістемесі жүргізілді. Отбасындағы әрбір жанды өзінің қалаған гүл бейнесімен бейнелеу ұсынылды. Отбасы мүшелерін суретке түсіру ерекшеліктеріне байланысты қалыптасқан қарым-қатынасты баланың бағалауы және одан әсерленуі, мазасыздануын анықтау міндетін қоя отырып, суреттер бойынша интерпретация жасалды, біраз бөлігі әкелерінің мінезінің қатаңдығын кактус гүлі арқылы бейнелеген және бірінші етіп салған. Яғни әкелерінің беделі отбасында жоғары екендігін көрсеткен. Нәтижесінде қатысқан оқушылардың басым бөлігінде отбасындағы психологиялық ахуалдың жақсы қалыптасқандығын байқауға болады. Салынған гүлдерге қарағанда бір-біріне жақын орналасқан, ашық түстер пайдаланылған, басым бөлігі ыдысқа салған, ендігі біреулері жерге нықтап орнатқан. Бұдан шығатын нәтиже отбасының берік, ынтымақты, жанұяда жылулық, татулық бар екенін байқатты.

9. 7-8 сынып оқушылармен «Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсымыз» тақырыбында тәрбие сағатын өтті. Мақсаты: «Сыбайлас-жемқорлық» деген ұғымды түсіндіріп, пайда болу жағдайлары жайлы түсінік қалыптастыру. Өз көзқарастарын білдіріп, дүниетанымдарын кеңейту. Өз ойларын

еркін жеткізе білу қабілеттерін дамыту. Өз мемлекетіне жауапкершілікпен қарау және әділдікке тәрбиелеу. Патриоттық тәрбие қалыптастыру.

Мектебімізде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуды насихаттайтын «Адал Ұрпақ» ерікті мектеп клубы құрылған. Клуб сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім; сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпарат және шығармашылық; мәдени-көпшілік іс-шаралар өткізу бағытында жұмыстарды атқаратындығы оқушыларға таныстырылды.

«Жемқорлық – ғасыр дерті» атты сурет иллюстрациясы ұйымдастырылып, оқушылар сурет арқылы өз ойларын жеткізді.

10. Өзін-өзі бағалауын анықтау үшін «Мен қай баспалдақтамын?» тақырыбында әдістеме жүргізілді. Әдістеме 7а,б сынып оқушыларымен жүргізілді. Нәтижесінде: 18-60% оқушының өзін-өзі бағалауы адекватты, 10-33,3% оқушының өзін-өзі бағалауы жоғары, 2 – 6,7% оқушы өздерін төмен бағалағандығы байқалды. Осы мақсатта оқушыларда адекватты бағалауды қалыптастыру үшін «Өзіңді таны» тренингі өтті. Мақсаты: өмірдің адам үшін маңыздылығын жан – жақты ашу, өмірді мәнді де мазмұнды сүруіне ықпал ету. Оқушыларға өмір, өмірдің мәні, мәнді өмір сүру, өмірді бағалай білу және ол үшін адамның ең әуелі өзін – өзі тани білуі қажет екенін ұғындыру үшін «Ойланайық, пікірлесейік» айдарымен сұрақтар арқылы әңгімелесу жүргізілді.

11. Олимпиадаға қатысатын оқушыларымен «Сенімділік күш береді» тақырыбында 9-11 сынып оқушыларымен тренинг өтті.

Сабақтың мақсаты:

- Оқушылардың сенімділігін, мінез – құлық, эмоциялық ерік сфера дағдысын психологиялық тұрғыда қалыптастыру, оқу – танымдық қабілеттерін арттыру.

Е р е ж е

- Белсенді қатысу
- Тыныштық сақтау
- Бірін – бірі тыңдау
- Ойын ашық айту
- Бірін – бірі сынамау
- Ынтымақтылық

Күйзеліс жағдайының алдын алу бағытында оқушылармен жағымды психоэмоционалды көңіл-күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру, өзіне деген сенімділіктерін қалыптастыру мақсатында «Сенімділік кілті» тақырыбында тренинг жүргізілді. Тренинг барысында оқушылар өздерінің арман-мақсаттарын, айналысатын сүйікті істерін айта отырып сәлемдесті.

Қорқыныш, қобалжу және сенімділік туралы қысқаша лекция оқылды, күйзелістен арылуға арналған жаттығулар кешені оқушылармен бірге жасалынды. «Мен сені ... теңеймін», жаттығуы жасалынды.

12. 21.05.2024ж «Қыз еркем - қылығымен көркем» тақырыбында мектеп психологі Э.Керимкулова, сынып жетекшілер Р.Қарымсақова, Г.Зайтова, Г.Шинтаеваның ұйымдастыруымен 9,10-сынып қыздарымен сырласу кеші болып өтті.

Мақсаты:

- Қыздарды халқымыздың ізгі қасиеттері: имандылық, инабаттылық, ізеттілік, іс - қимыл, жүріс - тұрыс, т.б. негізінде тәрбиелеу;
- олардың бойында қарапайымдылық, әсемділік, өнерге қызығушылық, шығармашылық қабілеттерін арттыру;
- салт-дәстүрімізді ары қарай жалғастыруға себепші болуға баулу.

Кеш барысында қыздармен түрлі тақырыптарда пікір алмасып, ой бөлісті. «Арайлым» қыздар клубының жылдық есебі таныстырылды. Кеш соңында мектеп-интернат директоры Лязат Нурымбетова сөз алып, қыздарымызға ақыл-кеңес айтып, жылы лебізін білдірді.

3. Психологиялық ағарту (профилактика) бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Емтихан тапсыруға психологиялық даярлық

1. Мектеп бітіруші 11 сынып оқушыларының мемлекеттік емтиханда және ҰБТ өтуде сапалық көрсеткіштеріне әсер ететін жағымсыз факторларды алдын алуға бағытталған кешенді бағдарлама бойынша жұмыс жасалды.

Бағдарламаның мақсаты: Түлектердің жағымды психоэмоционалды күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру.

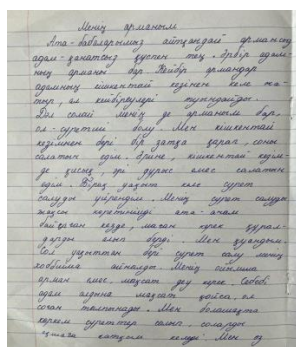
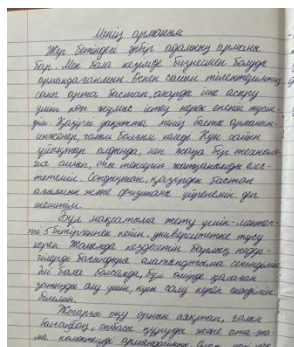
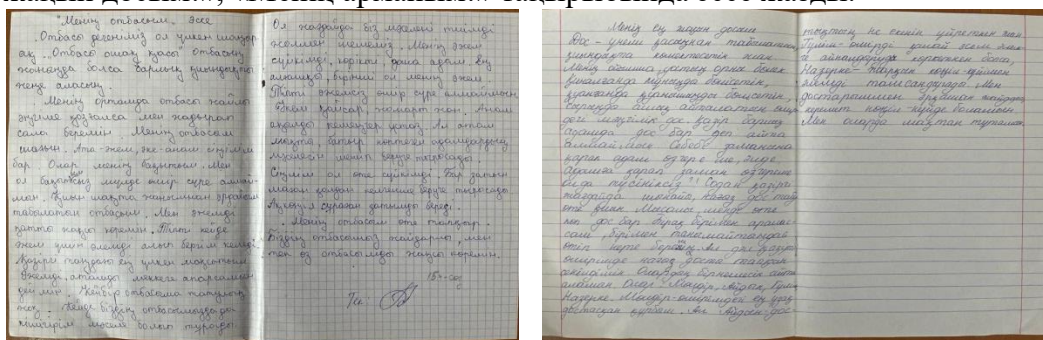
Бағдарламаның міндеттері:

1. Стреске қарсы тұруын арттыру
2. Сенімді мінез – құлық дағдысын қалыптастыру
3. Эмоциялық ерік сферасын дамыту
4. Эмпатия сезімін дамыту, өзіне көңіл бөлу және айналасындағыларға сенім білдіру
5. Ішкі резервтерді тірек етіп, өзін-өзі бақылау дағдыларын дамыту
6. Іс-әрекетін талдауда өз жауапкершілігін сезінуге көмектесу

Бағдарлама 5 кезеңнен тұрды:

1. Емтиханға қалай жақсы дайындалуға болады?
2. Емтихандағы мінез – құлық
3. Жүйелік – психологиялық күштенуден, катаюдан арылу
4. Стресстен қалай арылуға болады?
5. Эмоция және мінез – құлық

2. Жасөспірімдермен психологиялық алдын алу мен ағарту мақсатында «Менің отбасым!», «Менің ең жақын досым!», «Менің арманым!» тақырыбында эссе жазды.

4. Психологиялық қызметтің кеңес беру бағыты бойынша келесі жұмыстар атқарылды:

1. Қыркүйек - қазан айында жаңадан қабылданған 7 сынып оқушысының мектепке бейімделуінің қалай жүріп жатқандығын білуге келген ата-аналарға арнайы кеңестер берілді. 7 сынып оқушыларымен жүргізілген диагностикалық жұмыстардың нәтижесімен, мектепке деген қатынасының деңгейімен танысты.
 2. Өтпелі кезеңде жүрген оқушылардың жеке кеңеске көптеп келгендігін байқауға болады. Кеңес барысында оқушылар өз ойларын ашық айта білді. Өз бойындағы мазалаған сұрақтардың жауаптарын алып, оқушыларға көптеген мысалдар келтіріліп, кеңестер берілді.
 3. Мектептегі жас маманның ұжымға, оқушыларға бейімделуі үшін, дұрыс қарым – қатынас орната білу үшін қажетті «Жас маманға 10 ереже» жадынамасы таратылып, кеңес берілді.
 4. Жоғарғы сынып мамандық таңдау бойынша кеңес беру жұмыстары жыл басынан бастап жүргізілді. «Емтиханға қалай жақсы дайындалуға болады?», «Емтихандағы мінез-құлық», «Жүйкелік - психологиялық күштенуден, қатаюдан арылу», «Стресстен қалай арылуға болады?» тақырыптар аясында жылдық жоспарға сай мини - лекциялар оқылып, кеңес берілді. Оқушылардың бойына сенімділікті арттыру үшін әрбір оқушыға жадынама таратылды.
 5. 9-11 сынып оқушыларына арналған «Менің қабілеттерім» тақырыбында оқушылардың танымдық үрдістерін дамытуға арналған кеңестер берілді. Кеңес барысында мектеп оқушылары есте сақтау қабілетін жақсартуға және ойлау қабілетін дамытуға арналған жаттығулар мен тәсілдер берілді.

Оқушыларға дене шынықтыру, миға жүктеу, тәтті ұйқы, күйзелістің алдын алу, есте сақтаудың дұрыс жолы, қайталаңыз, өзіңізді тексеру үшін, еске түсіру, ұмыту да керек, дұрыс тамақтаныңыз сияқты жаттығулар берілді, ал оқушылар белсенділігін танытып, айтылған жаттығулар мен әдістерді қолдануға асықты.
 6. Сынақ кезінде оқушылардағы стрессті алдын алу мақсатында ата-аналар бойындағы стрессті жеңуге ұсыныстар беру мақсатында 9-11 сынып оқушыларының ата-аналарына «Стресстен қалай арылуға болады?» тақырыбында кеңес берілді. Кеңес беру барысында ата-аналар балаларының сынақ тапсыру кезіндегі уайым мен қобалжу сезімдерінің жоғары деңгейде болатындығы, ата-аналар бойында стресстік қалып басымдылықта болатындығы ескертілді. Ата-ана өз эмоцияларын қолда ұстай алмаған жағдайда бұл қобалжу балаларына беріліп, сынақ нәтижесіне теріс әсер етуі мүмкін екендігі сыни уақытта балаларына сенім арту қажеттілігі туралы кеңес беріліп, жадынама таратылды.
 7. 2022 - 2023 оқу жылында жыл бойы мұғалімдердің, ата-аналардың, оқушылардың жеке сұраныстары бойынша жұмыстар жүргізіліп, кеңестер берілді.
 8. Жоспарға сай балаларға **есте сақтау қабілетін жақсарту үшін** мынадай тағамдармен ағзаны қоректендіру ұсынылды: - сәбіз мидың зат алмасуын жақсарту арқылы, кез-келген нәрсені жаттаған кезде жақсы көмектеседі, ананас – көлемді мәтінді есте сақтау үшін, асқабақ шемішкелерінің құрамында цинк бар, мидің жылдамдығын ұлғайтып, есте сақтауды жақсартады. Ал **зейінді бір жерде жинақтау үшін** креветка – зейіннің әлсізденуіне жол бермейді, себебі миды маңызды май қышқылдарымен қамтамасыз етеді, пияз – мидың мөлшерден тыс шаршауда және психикалық шаршаған кезде көмектеседі.
- Сонымен қатар ата-аналарға да кеңестер ұсынылды.
- Балаңызға түсінушілікпен қарап, жақын болуға, сөйлесуге тырысыңыз, сынамаңыз, ұрыспаңыз.
 - Балаңызды ешкімнің баласымен салыстырмай, мақтап, оның өзіне деген сенімділігін арттырыңыз.
 - ҰБТ алдында балаңыз толымды демалу үшін жағымды жағдай жасаңыз, өйткені ол жақсы ұйықтап, демалуы қажет.
 - ҰБТ-дан кейін балаңызды сынға алмаңыз және ашу танытпаңыз деп ата-аналарға ата-аналар жиналысында айтылып, баяндама оқылды.

5.Әлеуметтік – диспечерлік бағыттағы жұмыстар:

1. Қыркүйек айында оқушылардың тізімдері алынып, отбасындағы әлеуметтік ахуалы анықталып, тізімдері түзілді.

Барлық оқушылар саны: 220

Ұл – 94

Қыз - 126

Ауылдан келгендер – 101

Ұл – 50 , қызы - 51

Қаладан келгендер – 119

Ұл – 41 , қызы - 78

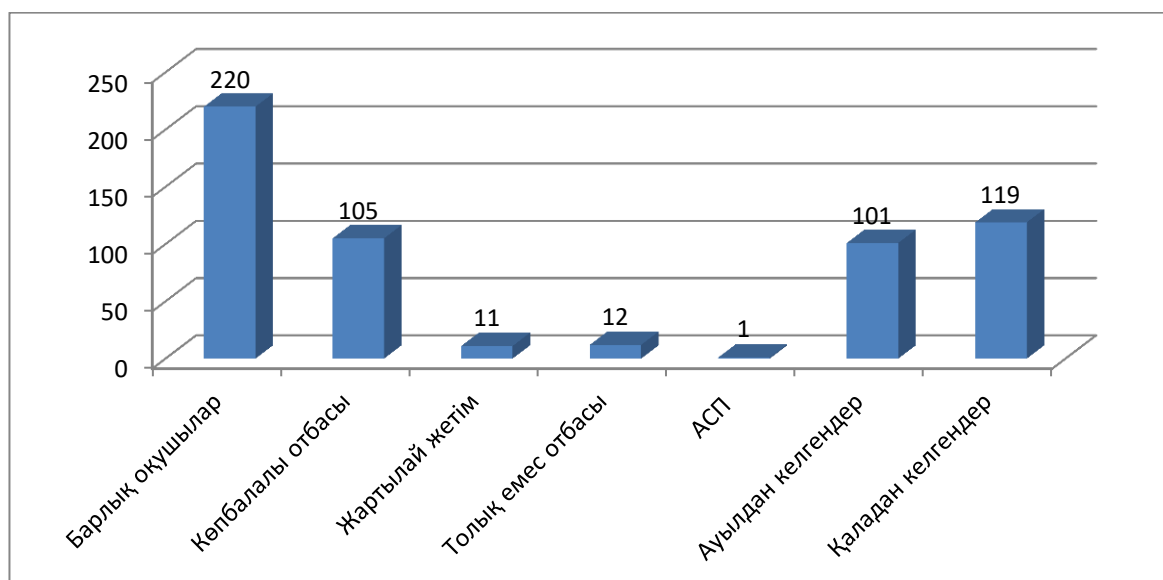
Көпбалалы отбасы – 105 - 47,7%

Жартылай жетімдер – 11 - 5%

Толық емес отбасы – 12 – 5,45%

М.б.о – 7 (1еуі оқушының өзі 86 Қалаубекова К.)

АСП - 1

2. «БЕС ТЕРЕК» жоба концепциясы бойынша, жастар мен жасөспірімдер арасындағы деструктивті және аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу үшін білім беру ұйымдарына қарасты бес маман бірлесіп, яғни мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, сынып жетекшісі, әлеуметтік педагог, педагог-психолог және мектеп инспекторы белгілі бір алгоритммен жұмыс жасалынды.

Осы мамандардың бірлескен жұмыстары нәтижесінде кез келген оқушы өзінің қауіпсіздікте және психологиялық әлеуметтік тұрғыдан қанағаттанарлықтай сезініп деструктивті және аутодеструктивті әрекетке бару ықтималы төмендейді.

Жобаның мақсаты: жастар мен жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу.

1. Мектеп инспекторынан Төлеби ауданының мамандандырылған мектеп - интернатының кәмелетке толмаған оқушылары Төлеби ауданыдық полиция бөлімінде профилактикалық есепте тіркелмегендігін растайтын жазбаша хат алынды.

2. ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГТЫҢ ЖИЫНТЫҚ КЕСТЕСІ түзілді:

Қорытынды кесте бойынша:

Жасыл деңгейі: бір оқушы 1 маманда тіркеуде

Сары деңгейі: бір оқушы 2-3 маманда тіркеуде

Қызыл деңгейі: бір оқушы 4 маманда тіркеуде

(**Сары** деңгейлі: бір оқушы 2-3 маманда тіркеуде – 19 оқушы (көпбалалы және Д есеп бойынша))

3. Сынып жетекшілерінен өз сыныптары бойынша оқушының үлгерімі, тәртібі, әлеуметтік желілердегі парақшаларының атаулары бойынша толық мәліметтер алынды, кестесі түзілді.

4. Мектеп мейірбикесінен «Д» есепте тұратын оқушылар тізімі алынды.

Қорытынды. Оқу жылы барысында сұраныс бойынша оқушылармен, ата-аналармен, педагогтармен психологиялық кеңес беру, жеке және топтық түзету-дамыту жұмыстары белсенді түрде жүргізілді.

Психологиялық қызметтің негізгі бағыттары бойынша 2023 - 2024 оқу жылында жоспарланған психологиялық жұмыстар легі толығымен атқарылды.

Педагог – психолог:

Э.Б.Керимкулова